

STJERNEN

144. ÅRGANG · NUMMER 4 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · APRIL 1995

STJERNEN

APRIL 1995

På forsiden:

Den 16-årige seminar elev Für Mária fra Dunaújváros i Ungarn blev døbt fire måneder efter, at hendes veninde, Vereckeai Krisztina, havde inviteret hende med i kirke. Hendes historie er ikke usædvanlig. Alle eleverne i seminar klassen, på bagsiden, er nyomvendte – og flere af dem blev døbt, fordi en af de andre elever præsenterede dem for evangeliet. Se »Seminar ved Donau,« side 34. (Forsidefoto: Brian K. Kelly. Bagsidefoto: Marvin K. Gardner).

*Børnestjernens forside:
Guddommelig helbredelse,
af Harry Anderson,
© Review and Herald,
trykt med tilladelse*

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: VORES ENESTE KLARE HÅB PRÆSIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
”JEG ER OPSTANDELSEN OG LIVET” ÆLDSTE ALEXANDER B. MORRISON	10
AT LEVE MED FORTIDEN JON B. FISH	18
ÆLDSTE ROBERT D. HALES: VEND ÆREFULDT HJEM LARENE GAUNT	26
ET LYDHORT ØRE TED HINDMARSH	46

ISÆR FOR UNGE

ET EVIGT FAVNTAG EDUARDO PANTOJA SOLIS	8
LINDRING AF DE DYBE SÅR PAUL B. THURGOOD	22
SEMINAR VED DONAU MARVIN K. GARDNER	34
JEG MÅTTE PRØVE DAVID HERSAM	40
TIL DIN ORIENTERING	42

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE	1
BESØGSLERERINDEBUDSKABET: ”MER FRYD VED HANS GERNING”	25

BØRNESTJERNEN

”FRED VÆRE MED JER”	2
FELLESTID: JEG TROR PÅ VOR HIMMELSKES FADERS PLAN KAREN LOFGREEN	4
ET VIDNESBYRD ER DEJLIGT BRYAN DAYLEY	6
SÆRLIGE VIDNER	8
FIKTION: TO KORTE OG ET LANGT COLEEN C. HEATON	10
SANG: DET ER FORÅR VIRGINIA MAUGHAN KAMMEYER OG CRAWFORD GATES	13
HISTORIER FRA MORMONS BOG: HELAMAN OG DE TØTUSINDE UNGE KRIGERE	14
KUN FOR SJOV: PÅSKEKURV D. A. WOODLIFF	16

Det Første Præsidentskab: Howard W. Hunter,
Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell,
Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell
Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland.

Redaktion: Joe J. Christensen

Vejledere:

Spencer J. Condie, John H. Groberg

Curriculum Department:

Adm. direktør: Ronald L. Knightron
Planlægning og redaktionel ledelse: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

International Magazines:

Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnesjerner: DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftsassistente: Beth Daley

Design:

Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharril Cook
Produktion: Reginald J. Christensen, Jennifer
Dawley, Denise Kirby, Matthew Maxwell, Jane
Ann Peters

Abonnementafdeling:

Leder: B. Rex Harris
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen, Kent H. Sorenson

Sjerner: *Redaktør:* Carsten Gram

Kirkeryt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:

Translation Division
Hans Eggedes Gade 2, 1. • DK-2200 København N
Tel. 31 391366; fax 31 391367

Distribution:

Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 • DK-3540 Lyngbe
Tel. 42 18717; fax 42 18798

© 1995 by Corporation of the President of The
Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedlig på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekisk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, UT 84150. Subscription price \$ 10.00 per year, \$ 1.00 per single copy. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947

POSTMASTER: Send address changes to IM at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

Abonnement:

12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Centret, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngbe.
USA og Canada: US \$ 10.00 (Surface mail).

Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse •
Denmark

ISSN 0900-2545 • 95984 110

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

MEGET SMUKKE BUDSKABER

Jeg fik kontakt med missionærerne første gang i 1992. Lige fra allerførste lektion fik jeg en ganske særlig følelse i hjertet. Som lektionerne skred frem, hørte jeg om evangeliske principper, som jeg aldrig havde anet eksistensen af. Første gang jeg deltog i et møde i Kirken, hilste medlemmerne kærligt på mig, som om de altid havde kendt mig.

Jeg var den første i vores familie, som blev døbt. Nu er mine to søstre også medlemmer, og min far læser Mormons Bog.

I nogle måneder har jeg modtaget *Liahona* (spansk), og jeg holder meget af indholdet.

Præsident Thomas S. Monson skrev et budskab fra Det Første Præsidentskab, som hed »Hvor Jesus Vandrede«. Jeg blev dybt rørt af hans ord: »På en måde kan vi alle gå, hvor Jesus gik, når vi med hans ord på vore læber, hans Ånd i vore hjerter og hans belæringer i vores liv vandrer gennem den jordiske tilværelse.«

Dette tidsskrift nummer budskaber, som lærer os så meget. Artiklerne om de helige og deres vidnesbyrd er ikke blot en hjælp for mig, men kan også hjælpe andre, som endnu ikke er medlemmer af Kirken.

Wanda Rivera
Isabela Gren
Mayaguez Stav, Puerto Rico

REAKTIVERET

I små syv måneder var jeg inaktiv i Kirken.

Men så begyndte jeg at læse *Liahona* (spansk) omhyggeligt, og jeg opdagede, at Brødrenes vejledning er stærk og overbevsende.

Ud fra mine egne erfaringer vil jeg opfordre enhver, der ikke er fuldt aktiv i Kirken, til at læse og studere budskaberne i tidsskriftet og i skrifterne. Hvis de vil gøre det med et ydmygt hjerte, vil deres vidnesbyrd blive så stærkt, at de vil få et ønske om at vende tilbage til Kirken.

Cristino Rodriguez
Isla Patrulla
Uruguay

EN TROFAST VEN

Min ven Arnaldo og jeg var begge på mission for Kirken, men da vi vendte hjem fra mission, var jeg inaktiv i næsten ti år. Arnaldo betalte for et abonnement til *Liahona* (spansk) hvert eneste år. Hans tro er blevet belønnet. Jeg er atter aktiv, har en kaldelse og har nydt velsignelsen ved at vende tilbage til templet takket være Arnaldo og *Liahona*.

Alberto Tejada Chacón
Hunter Ward
Arequipa Central Stav, Peru

CENTRERET I EVANGELIET

Jeg har været medlem i to år og er 30 år gammel. Kirkens lære og Jesu Kristi evangelium har forandret mit liv. Jeg har indset, at jeg må centrere mit liv omkring evangeliet. Gennem de vidnesbyrd, jeg læser i *Sheng Tu Chih Sheng* (kinesisk), opnår jeg en vidunderlig opmuntring og støtte. Jeg er taknemlig for de medlemmer, som bærer vidnesbyrd i tidsskriftet.

Ngok Lau
Sham Shui Po Ward
Kowloon Nordre Stav, Hong Kong

Vores eneste klare håb

Præsident Gordon B. Hinckley
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

I denne påsketid, hvor vore tankes rettes mod Frelserens lidelser i Getsemane Have, hans korsfæstelse og opstandelse, mindes jeg en tildragelse, som fandt sted, da vi holdt åbent hus i templet i Arizona, efter at bygningen var blevet istandsat. Næsten en kvart million mennesker så templets smukke indre. På den første dag var gejstlige fra andre trossamfund blevet inviteret som særlige gæster, og flere hundrede tog imod invitationen. Jeg havde det privilegium at tale til dem og besvare deres spørgsmål efter rundvisningerne. Jeg fortalte dem, at vi med glæde ville besvare ethvert spørgsmål, som de måtte ønske at stille. Og der blev stillet mange. Blandt andet kom der et spørgsmål fra en protestantisk præst.

Han sagde: »Jeg har været rundt i denne bygning, dette tempel, som på sin facade bærer navnet Jesus Kristus, men intetsteds har jeg set et kors, som jo er kristendommens symbol. Jeg har også bemærket, at korset heller ikke findes i nogle af jeres andre bygninger. Hvordan kan det være, når I siger, at I tror på Kristus?«

Vi glæder os over Matthæus', Markus', Lukas' og Johannes' beretninger, som skildrer Guds Søns fødsel, tjenestegerning, død og opstandelse.

Vi må aldrig glemme den forfærdelige pris, som vor Forløser betalte - pinen i Getsemane Have, domfældelsens fornærdelse og den grusomme legemlige smerte, da han hang på korset.

Jeg svarede: »Jeg ønsker ikke at såre nogle af mine kristne brødre, som benytter korset på deres katedralers spir og deres kirkers altre, som bærer det på deres præsteklædning og trykker det på deres bøger og anden litteratur. Men for os er korset symbol på den døende Jesus, mens vores budskab forkynder den levende Kristus.«

Han spurgte så: »Hvis I ikke benytter korset, hvad er da symbolet på jeres religion?«

VORES FOLKS LEVEVIS

Jeg svarede, at vores folks levevis måtte være det eneste relevante udtryk for vores tro. Jeg håber ikke, at han følte, at mit svar var opblæst eller selvretfærdigt. Han havde ret i sin iagttagelse. Vi benytter os ikke af korset som symbol, bortset fra som identifikation på vore feltpræsters uniformer.

Den holdning kan ved første øjekast virke som en modsigelse af vores påstand om, at Jesus Kristus er vores tros nøgleperson. Kirkens officielle navn er Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Vi tilbeder ham som Herre og Frelser. Bibelen er vores hellige skrift. Vi tror, at Det Gamle Testaments profeter, som forudsagde Messias' komme, talte under guddommelig inspiration. Vi

KRISTUS I GETSEMANE HAVE, AF HARRY ANDERSON

glæder os over Matthæus', Markus', Lukas' og Johannes' beretninger, som skildrer Guds Enbårne Søns fødsel, tjenestegerning, død og opstandelse. Ligesom Paulus fordem »skammer (vi os) ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse« (Rom 1:16). Og ligesom Peter fastslår vi, at der ikke er givet mennesker noget andet navn end Jesus Kristus, »som vi kan blive frelst ved« (ApG 4:12).

SKRIFTERNE

FORKYNDER KRISTUS

Mormons Bog, som vi betragter som Den Nye Verdens testamente, rummer belæringer, som fra de profeter, der i oldtiden boede på den vestlige

halvkugle, og vidner om ham, som blev født i Betlehem i Judæa og døde på højen Golgata. Det er endnu et stærkt vidnesbyrd om Herrens guddommelighed i en verden, der vakler i troen. Selve bogens forord, som blev skrevet af en profet, der levede i Amerika for halvandet årtusind siden, erklærer kategorisk, at den blev skrevet for at »overbevise jøder og ikke-jøder om, at Jesus er Kristus, den evige Gud, som åbenbarer sig for alle folk.«

Og i den bog, som rummer vore nutidige åbenbaringer, nemlig Lære og Pagter, har han omtalt sig selv på følgende måde: »Jeg er Alfa og Omega, Kristus, Herre; ja, jeg er ham, begyndelsen og enden, verdens Forløser« (L&P 19:1).

I lyset af sådanne udtalelser og sådanne vidnesbyrd, kunne mange spørge, som min ven præsten gjorde det i Arizona: Hvis I hævder at tro på Jesus Kristus, hvorfor benytter I jer så ikke af symbolet på hans død, korset fra Golgata?

VI MÅ IHUKOMME KRISTUS

Til det må jeg lige sige, at intet medlem af denne Kirke må nogensinde glemme den forfærdelige pris, som vor Forløser betalte, da han gav sit liv, for at alle mennesker kan leve - pinen i Getsemane Have, den

Det var med rette, at Maria udbød: »Rabbuni!« da hun så den opstandne Herre, for han var i sandhed Herre og Mester over både liv og død.

fordreende domfældelse, den afskyelige tornekrone, som flåede i hans kød, folkeskarens blodtørst hos Pilatus, den tunge, ensomme vandring til Golgata, den grufulde smerte, da store nagler trængte gennem hans hænder og fødder, hans legemes pinsler den lange dag, hvor Guds Søn hang og råbte: »Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør« (Luk 23:34).

Det var korset, det torturretskab, den frygtelige indretning, som knuste Fredens Menneske, den grusomme gengældelse for hans mirakuløse virke med at helbrede de syge, gøre de blinde seende og opvække de døde. Det var det kors, som han hang og døde på øverst på Golgatas top.

HANS OFFER FOR ALLE

Det må vi ikke glemme. Vi må aldrig glemme det, for det var her, at vor Frelser, vor Forløser, Guds Søn gav sig selv som stedfortrædende offer for hver eneste en af os. Men den triste stemning på denne mørke aften inden den jødiske sabbat, hvor hans livløse legeme blev taget ned og skyndsomt lagt i en lånt gravhvelving, knuste håbet hos selv de mest trofaste af hans disciple. De var lamslået, fordi de ikke forstod det, som han tidligere havde fortalt dem. Den

OPSTANDELSEN. AF HARRY ANDERSON

Messias, som de havde troet på, var nu død. Borte var den mester, som de havde sat deres lid, tro og håb til. Han, som havde talt om evigt liv og opvækket Lazarus fra graven, var nu død, ligesom alle mennesker før ham var døde. Nu var hans sorgfyldte, korte liv forbi. Det liv, som Esajas længe før havde forudsagt: Han var »foragtet og opgivet af mennesker, en lidelsesmand, kendt med sygdom ...

Han blev gennemboret for vore overtrædelser og knust for vore synder. Han blev straffet, for at vi kunne få fred« (Es 53:3, 5). Nu var han borte.

Vi kan kun gisne om, hvad de, der elskede ham, følte, mens de grun-

dede over hans død under den jødiske sabbat, som svarer til lørdag i vores kalender.

**HISTORIENS
STØRSTE MIRAKEL**

Så gryede den første dag i ugen, den vi nu kender som Herrens sabbat. Til dem, der sorgbetyngt kom ud til graven, erklærede den engel, som sad derude: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde?« (Luk 24:5).

»Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt« (Matt 28:6).

Her var det største mirakel i menneskets historie. Tidligere havde han sagt til dem: »Jeg er opstandelsen og livet« (Joh 11:25). Men de havde ikke forstået det. Nu vidste de det. Han var død i elendighed og smerte og ensomhed. Nu, på tredjedagen, opstod han i magt og skønhed og liv, førstegrøden af de, som er hensovet, og gav vished til alle mennesker til alle tider om, at »ligesom alle dør med Adam, skal også alle gøres levende med Kristus« (1 Kor 15:22).

På Golgata var han den døende Jesus. Fra graven fremstod han som den levende Kristus. Korset havde været den bitre frugt af Judas' forræderi, summen af Peters fornægtelse. Den tomme grav blev nu et

»Vær ikke vantro, men troende« var den opstandne Frelser's uforglemmelige ord, da han viste sig for disciplene.

vidnesbyrd om hans guddommelighed, forsikringen om evigt liv, svaret på Jobs ubesvarede spørgsmål: »Kan en, der er død, få liv?« (Job 14:14).

LIVETS HERRE

Hvis han bare var død, ville han måske være blevet glemt eller i bedste fald blive husket som en af de mange store læremestre, hvis liv opsummeres med et par linjer i historiebøgerne. Men med sin opstandelse blev han Livets Herre. Og hans disciple kunne nu istemme med Esajas: »Man skal kalde ham Underfuld Rådgiver, Vældig Gud, Evigheds Fader, Freds Fyrste« (Es 9:5).

Jobs forventningsfulde ord var nu opfyldt: »Dog ved jeg, at min løser lever, til sidst skal han stå frem på jorden.

Når min hud er skrælet af, når mit kød er tæret bort, skal jeg skue Gud;

ham skal jeg skue, ham og ingen anden skal mine øjne se« (Job 19:25-27).

Det var med rette, at Maria udbrød: »Rabbuni« (se Joh 20:16), da hun så den opstandne Herre, for nu var han herre og mester, ikke kun over livet, men også døden. Borte var nu dødens brod, knust var gravens sejr.

SE MINE HÆNDER OG MINE FØDDER, AF HARRY ANDERSON

Den frygtsomme Peter var som forvandlet. Selv den tvivlende Thomas udbrød oprigtigt og ærbødigt: »Min Herre og min Gud« (Joh 20:28). »Vær ikke vantro, men troende« (Joh 20:27) var Herrens uforglemmelige ord ved denne vidunderlige begivenhed.

Siden viste han sig for mange, blandt andet, som Paulus beretter, for »over fem hundrede brødre på én gang« (1 Kor 15:6).

HAN BESØGTE

DEEN VESTLIGE HALVKUGLE

Og på den vestlige halvkugle fandtes andre får, som han havde omtalt tidligere. Og folket der »hørte ... en

røst, som om den kom fra himlen; ... og den sagde til dem:

Se, min Søn, den elskede, i hvem jeg har velbehag, i hvem jeg har herliggjort mit navn, hør ham.

Og se, de så et menneske stige ned fra himlen, og han var klædt i en hvid kjortel; og han kom ned og stod iblandt dem ...

Og det skete, at han strakte hånden ud og talte til folket og sagde:

Se, jeg er Jesus Kristus, om hvem profeterne vidnede, at han skulle komme til verden ...

Stå op og kom hen til mig« (3 Nephi 11:3, 6, 7, 8-10, 14).

Og den smukke beretning fortsætter med at fortælle om den opstandne Herres virke blandt folket i fortidens Amerika.

VIDNER FRA NYERE TID

Og endelig er der vidner fra nyere tid, for han vendte tilbage for at indvarsle denne uddeling, den forudsagte tidernes fyldes uddeling. I en herlig åbenbaring viste han – den opstandne, levende Herre – og hans Fader, himlens Gud, sig for en ung profet for at begynde gengivelsen af de gamle sandheder. Nu fulgte en sand »sky af vidner« (Hebr 12:1), og han, som modtog alt dette – Joseph Smith, vor tids profet – erklærede alvorligt:

I denne uddeling viste den opstandne, levende Frelser sig for Joseph Smith og Oliver Cowdery i templet i Kirtland og sagde: »Jeg er den første og den sidste. Jeg er den, som lever« (L&P 110:4).

»Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og døtre, født af Gud« (L&P 76:22-24).

Til dette kan vi føje vidnesbyrd fra millioner af andre, som ved Helligåndens kraft har båret og endnu bærer højtidelige vidnesbyrd om, at han lever. Det vidnesbyrd har været deres trøst og styrke.

VI MÅ HOLDE HANS BUD

Og fordi vor Frelser således lever, benytter vi ikke symbolet på hans død som et symbol på vores tro. Men hvad skal vi så benytte? Intet tegn, intet kunstværk eller nogen anden form for billede kan på fyldestgørende vis udtrykke den levende Kristi herlighed. Han fortalte os, hvad symbolet skulle være, da han sagde: »Elsker I mig, så hold mine bud« (Joh 14:15).

Som hans disciple kan vi ikke gøre noget ondt eller fordægtigt eller anstødeligt uden at tilsmudse hans

HERREN VISER SIG FOR JOSEPH SMITH OG OLIVER COWDERY I TEMPLET I KIRTLAND DEN 3. APRIL 1836, AF THEODORE GORRA

ry. Ej heller kan vi gøre noget godt eller smukt eller godgørende uden at få symbolet på ham, hvis navn vi har påtaget os, til at stråle endnu klarere.

Vores liv skal være et meningsfyldt symbol, symbolet på vores erklærede vidnesbyrd om den levende Kristus, den levende Guds evige Søn.

Så enkelt er det, mine brødre og søstre. Og så dybsindigt er det, og det bør vi aldrig glemme.

*Han lever! Vor Forløser stor,
ej tolkes kan vor fryd på jord.
Han lever! Jesus Frelser kær,
ej dødens bånd ham binder mer'.
Han lever! Frem at føre dig*

*til fredens bolig, himmerig.
Han lever! Hører der din bøn
og sender trøst til dig som løn.
Han lever! Evigt viser vej,
hans kærlighed formindskes ej.
Han lever! Skriften lærer det,
for evigt konge, præst, profet.
Han lever! Pris hans kære navn;
o, Jesus, kom os tag i favn!
Han lever! Vor Forløser stor,
ej tolkes kan vor fryd på jord.
(Salmer og sange, nr. 70). □*

FORSLAG TIL SAMTALEMENER FOR HJEMMELLÆRERNE

1. Vi må aldrig glemme den forfærdelige pris, som vor Forløser betalte i Getsemane Have og på Golgata, for at vi alle kunne få evigt liv.
2. På tredjedagen efter hans død skete det største mirakel i menneskehedens historie, nemlig Herren Jesu Kristi opstandelse.
3. Jesus viste sig for og belærte sine disciple i Jerusalem og Galilæa.
4. Han besøgte og virkede blandt folket i fortidens Amerika.
5. Han viste sig for profeten Joseph Smith og andre vidner i nyere tid og belærte dem.
6. Vores liv skal genspejle vore vidnesbyrd om den levende Kristus: »Elsker I mig, så hold mine bud« (Joh 14:15).

Et evigt favntag

Eduardo Pantoja Solis

Jeg var meget spændt, da jeg udfyldte min missionsansøgning. Jeg nærede et stærkt ønske om at tjene. Men samtidig var jeg grebet af en anden følelse – en ubestemmelig følelse. Det var en rolig, men usædvanlig tilskyndelse. Men da jeg ikke vidste, hvad den betød, tænkte jeg ikke videre over den.

Da jeg modtog min kaldelse til at tjene i mit eget land, i Mérida i Mexico, fornemmede jeg Herrens biliggelse. Den anden tilskyndelse vendte også tilbage, men denne gang følte jeg, at jeg vidste, hvad den betød. På en eller anden måde fornemmede jeg, at når jeg vendte hjem fra min mission, ville en af mine kære ikke længere være der. Jeg fornemmede, at denne tilskyndelse kom fra Herren, fordi jeg følte mig rolig og uden frygt.

Min far, min mor og min nevø Israel fulgte mig til Missionærtræningscentret. Da vi sagde farvel, gav jeg min far et varmt knus. Mens vi omfavnede hinanden, fornemmede jeg hans kærlighed til mig – og i det øjeblik følte jeg igen denne indskydelse, som jeg før havde følt.

Lige fra begyndelsen af mission fornemmede jeg Herrens kærlighed til mig. Og fra tid til anden vedblev jeg med at føle, at min far ikke ville være der til at tage imod mig, når jeg vendte hjem. Jeg følte ingen frygt, kun et ønske om at udføre Herrens vilje.

På Mors Dag i 1993 fik jeg lov til at ringe hjem til min mor. Mens vi talte sammen, fornemmede jeg en tristhed i hendes stemme, som hun ikke kunne skjule.

»Hvad er der i vejen, mor?« spurgte jeg.

»Ikke noget. Bliv du nu bare ved med at arbejde hårdt.«

»Det skal jeg nok. Men jeg vil vide, hvad der er i vejen.«

Så fortalte hun mig det. »Din far er meget syg. Han kan ikke længere gå, og lægerne siger, at han har en

svulst i hjernen. Du må være stærk, uanset hvad der sker.«

Min far bad om at få lov til at tale med mig, og han blev hjulpet hen til telefonen. Med svag stemme sagde han: »Min søn, din kaldelse kommer fra Herren. Du skal ikke være bekymret og svigt ikke dit arbejde. Bliv ved med at forkynde evangeliet.« Det lovede jeg, men han var meget afkræftet og lyttede ikke længere til mig.

Tre uger senere døde han. Da jeg modtog den triste nyhed, mindedes jeg alle de oplevelser, vi havde haft sammen. På grund af hans trofasthed og gode eksempel værdsætter jeg ham af hele mit hjerte.

Da far var død, forlangte min storesøster, som ikke er medlem af Kirken, at jeg skulle komme hjem. Min missionspræsident havde givet mig tilladelse til at rejse, men jeg følte ikke, at jeg kunne forlade mit arbejde på min mission. Og jeg var sikker på, at far ville have haft, at jeg skulle blive. Jeg bad til min himmelske Fader om, at han ville få min søster til at forstå det. Og han besvarede min bøn. Da jeg talte med min søster i telefonen, havde hun ændret sindelag. Hun var ikke vred over min beslutning og sagde: »Jeg ved, at din kirke betyder meget, og at det, som du gør, er godt. Jeg støtter dig.«

Min himmelske Fader vedblev med at trøste mig under hele min mission. Da jeg vendte hjem, var min gode ven og læremester der ikke til at tage imod mig. Men jeg blev styrket af min tro på Frelserens forsoning og opstandelse. Jeg er taknemlig for, at jeg fik mulighed for at blive beseglet til mine forældre, dagen før jeg begyndte på Missionærtræningscentret. Jeg ved, at jeg en dag skal se min far igen og omfavne ham i evig kærlighed. □

**Eduardo Pantoja Solis ved siden af en stenløve
i Alameda Park i Mexico City.**

EN OPSKANDS ERETIC, AF GARY E. SMITH

»Jeg er opstandelsen og livet«

Ældste Alexander B. Morrison
De Halvfjerds

Ingen kan på fyldestgørende vis skildre Israels Helliges 'storhed, Han, der døde for os og genopstod som »førstegrøden af dem, der er sovnet hen« (1 Kor 15:20). At skildre opstandelsen i dens fulde herlighed og strålende håb overgår, efter min mening, det dødelige menneskes evner. Vi kan ikke intellektuelt forklare opstandelsen; den trodser alt andet, som menneskeheden kender til. Vi kan kun svagt begribe den – den største af alle sandheder – og kun uklart fornemme dens omfang.

Jeg vil begynde med at minde jer om en ældgammel historie. En historie, der er langt ældre end Moses' skrivelser. Det er historien om en fordums konge, som hed Gilgamesh, hvis stræben efter en autentisk virkelighed er ældre end selve historien. Det vi kender til historien findes bevaret på en håndfuld lertavler fra det syvende århundrede før Kristus. De blev fundet i assyrerkon-

Bibelen påpeger, at Jesus viste sig for mange i løbet af de 40 dage inden hans endelige himmelfart. Han viste sig flere gange for de tiloversblevne apostle.

DEN OPSTANDNE KRISTUS, AF SCOTT M. SNOW

gen Assurbanipals kongelige bibliotek. Men selve historien daterer sig til et årtusind eller mere før Moses og stammer fra det sumeriske rige.

Eposet beretter om Gilgameshs søgen efter den største af alle gaver: udødeligheden. Da Gilgameshs elskede ven Enkidu dør, kæmper han efter at finde en mening med tilværelsen og søgte – gennem eventyr, rejser og fornøjelse – at finde udødelighed. Men det lykkedes ikke for ham. Han konkluderede, at livet afgrænses af vuggen og graven.

Jeg vil tro, at samme triste konklusion – som deles af millioner af mænd og kvinder i dag 45 århun-

dreder efter Gilgamesh – havde zoramiterne, som Alma og Amulek prædikede for, i tankerne. Amulek fornemmede deres forvirring omkring »det store spørgsmål ... om ordet er i Guds Søn, eller om der ingen Kristus skal komme« (Alma 34:5).

Vores svar på Amuleks spørgsmål modsiger helt klart dem, der er Gilgamesh af Sumers åndelige arvinger. Til alle, der hungerer efter at høre om udødeligheden, men ikke ved, hvor de skal finde den, forkyn-der vi, at Jesus fra Nazaret, som levede her på jorden 25 århundreder efter Gilgamesh, skænkede menneskeheden udødelighed. Han, Guds

Da disciplene sad og drøftede de forlydender, som de, der havde set den opstandne Frelser, var kommet med, »stod (Jesus) midt iblandt dem, og han siger til dem: 'Fred være med jer'« (Luk 24:36).

bogstavelige Søn, blev født som søn af en mor, der var jomfru, og den mægtige Fader, Elohim. Han prædikede sit herlige kærlighedsevangelium, blev forrådt af en af sine nærmeste medarbejdere, blev udsat for en grusom fornedrelse ved en parodi af en retssag og døde på et kors mellem to tyve på højen Golgata. Hans livløse legeme blev begravet i en lånt grav, hvis indgang

blev forsejlet med en stor sten, og romerske soldater blev sat på vagt ved graven. Men da trofaste kvinder på den første påskesabbatmorgen kom for at salve deres elskede Mesters legeme med velduftende salver og olier, mødtes de af en tom grav og en engel, som sagde disse vidunderlige ord, de mest udsøgte ord på et hvilket som helst sprog: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde? Han er ikke her, han er opstået« (Luk 24:5-6).

Lukas, som muligvis har hørt beretningen fra øjenvidnerne, ja, måske endda fra Jesu mor, beretter, at kvinderne vendte tilbage fra graven og fortalte alle disse ting til de elleve apostle og andre. Til at begynde med troede man dem ikke. I disciplenes øjne var deres ord »som løs snak, og de troede ikke kvinderne« (Luk 24:11).

Der er mange grunde til, at de tidlige apostle ikke med det samme troede på, at Jesus var opstået fra de døde, og de fleste af dem havde rod i den menneskelige erfaring. Døden rammer alle. Den er ligeså almen som fødslen. Alle dør, og det er uomstødeligt. Så der var måske ikke noget at sige til, at disciplene ikke straks troede på, at Jesus var opstået fra de døde. Sandt nok havde de jo været tilstede ved opvækkelsen af enkens søn fra Nain (se Luk 7:11-

15); synagogeforstanderen Jairus' datter (se Mark 5:35-43); og Jesu elskede ven Lazarus (se Joh 11:43-44). Men det var en genopvækkelse til et dødeligt liv, som atter skulle afsluttes af døden. Kristi opstandelse var anderledes end noget andet, menneskeheden før havde oplevet. Det var opstandelsen fra de døde, ikke for at fuldføre et dødeligt liv, men for at leve evigt. Det ændrede menneskeheden skæbne for steds.

En af gaverne ved Herrens forsoning er, at hele menneskeheden skal opstå fra de døde, at udødelighed gives til alle, at den fjende, som kaldes døden, for steds er knust. Amulek erklærede: »Ånden og legemet skal atter forenes i deres fuldkomne skikkelse ... Og denne genoprettelse skal blive alle tildelt, både gamle og unge, både trælle og frie, både mænd og kvinder, både ugudelige og retfærdige« (Alma 11:43-44; fremhævelse tilføjlet).

Bibelen påpeger, at Jesus gav »mange beviser« på sin opstandelse (se ApG 1:3), idet han viste sig for mange i løbet af de 40 dage inden hans endelige himmelfart. Den første dødelige, som så den opstandne Kristus, var Maria Magdalene (se Joh 20:16-17). Også andre kvinder så ham, deriblandt Maria, Jakobs mor; Salome, Jakobs og Johannes' mor; Johanna; Susanna og

andre (se Matt 28:1-9; Mark 16:1; Luk 8:3; 23:55-24:10). Jesus viste sig også for to disciple på vejen til Emmaus (se Luk 24:13-32); adskillige gange for de tiloversblevne apostle (se Luk 24:36-43; Joh 20:26-28; Matt 28:16-19), deriblandt ved sin himmelfart (se ApG 1:11); for flere af apostlene, mens de fiskede (se Joh 21); for Peter (se 1 Kor 15:5); for Jakob (se 1 Kor 15:7); for mere end 500 brødre på en gang (se 1 Kor 15:6); og for Paulus, der regnede sig selv for »den ringeste af apostlene« (1 Kor 15:9).

Det vel nok herligste budskab i Mormons Bog er, at den opstandne Frelser også ved flere lejligheder viste sig for de trofaste nephiter. Det første af disse besøg skildres rammende i Mormons forkortelse af Nephis beretning:

»Og ... se, de så et menneske stige ned fra himlen, og han var klædt i en hvid kjortel; og han kom ned og stod iblandt dem; og hele mængden rettede deres øjne mod ham, og de vovede ikke at åbne munden, ikke engang den ene til den anden, og de vidste ikke, hvad det betød, thi de troede, at det var en engel, som havde åbenbaret sig for dem.

Og det skete, at han strakte hånden ud og talte til folket og sagde:

Se, jeg er Jesus Kristus, om hvem profeterne vidnede, at han skulle

KRISTUS BESØGER NEPHITERNE, AF JOHN SCOTT

Efter Frelserens opstandelse så nephiterne »et menneske stige ned fra himlen.« Han talte til dem og sagde: »Se, jeg er Jesus Kristus, om hvem profeterne vidnede, at han skulle komme til verden« (3 Nephi 11:8-10).

komme til verden« (3 Nephi 11:8-10).

I vore dage så profeten Joseph Smith den opstandne Frelser ved flere lejligheder, første gang ved sin første åbenbaring i 1820 (se JS-H 1:16-17). Senere modtog han og Sidney Rigdon sammen det herlige syn i Hiram i Ohio den 16. februar 1832, hvor de så ham »ved

Guds højre hånd« og for sig selv erfarede, at »ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne« (se L&P 76:22-24). Lige så vidunderligt var det syn, som Joseph og Oliver Cowdery modtog i templet i Kirtland den 3. april 1836:

»Sløret blev borttaget fra vor sind, og vor forstands øjne åbnedes.

Vi så Herren stå på talerstolens brystværn foran os, og under hans fødder var et fint lagt gulv af ægte guld af farve som rav.

Hans øjne var som en ildslue, hans hår var hvidt som nyfalden sne, og hans ansigt overgik solen i klarhed. Hans røst var som store

vandes brusen, ja, Jehovas røst, som sagde:

Jeg er den første og den sidste. Jeg er den, som lever. Jeg er den, der blev slået ihjel, og jeg er jeres Talsmand hos Faderen« (L&P 110:1-4).

Tvivl og kynisme med hensyn til Jesus, om hvorvidt hans opstandelse fandt sted, ja, sågar om hvorvidt han var en historisk person, er ved at blive et tidens særkende. Det er med sorg, vi ser, at lærde forskere latterliggør Kristus, fornægter jomfrufødselen og opstandelsen, spotter hans bud og sætter en svag nutidig etik i stedet for Bjergprædikenens eviggyldige sandheder.

Det ville være en stor sejr for

Satan, hvis han kunne overbevise menneskene om, at der ikke findes nogen Kristus! Det er jo den krig, han har ført fra begyndelsen. Matthæus beretter, at ypperstepresterne gav de soldater, der holdt vagt ved Jesu grav, »en større sum penge« for at udsprede det rygte, at »hans disciple kom om natten og stjal ham, mens vi sov« (Matt 28:12-13). Med skam må vi melde, at soldaterne »tog imod pengene og gjorde, som de havde fået besked på« (vers 15).

Et stadigt voksende antal af dem, der i dag kalder sig kristne, tager ikke Kristi opstandelse og længe ventede tilbagekomst til jorden bogstaveligt. De betragter i høj grad

Kristi evangelium som et socialt program, som går ud på at rette op på fattigdommens, uvidenhedens og uretfærdighedens onder. Der er dem, der siger, at Jesus var en stor lærer, en inspireret moralist og en healer og mirakelmager. Men hans enestående rolle som den forsonende, opstandne Frelser nyder steds mindre opmærksomhed. Og dog er det, som Paulus sagde: »Men er Kristus ikke opstået, er vores prædiken tom, og jeres tro er også tom ... Har vi alene i dette liv sat vort håb til Kristus, er vi de ynkværdigste af alle mennesker« (1 Kor 15:14, 19).

Profeten Joseph Smiths syn på opstandelsen står i skærende kontrast

til verdens kyniske vantro: »Den (ånden) eksisterede før legemet, kan eksistere i legemet og vil eksistere adskilt fra legemet, når legemet hensmuldrer i støvet, og vil igen blive forenet med det i opstandelsen« (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, side 249).

De sidste dages helliges tro adskiller sig fra verdens. Vores tro er grundfæstet i de hellige skrifter og de levende profeters ord, som forkynder Kristus som livets foregangsmand. Sammen med Jakob bærer vi det højtidelige vidnesbyrd for verden, at »døden og helvede skal opgive sine fangne ånder og graven skal give sine fangne legemer, og

JOSEPH SMITHS FØRSTE ÅRENBARING, AF GREG K. OLSEN

menneskenes legemer og ånder skal forenes igen, og det sker ved den Israels Helliges opstandelses kraft« (2 Nephi 9:12).

Ved sin opstandelse indledte Jesus et nyt kapitel i den kosmiske historie. Han optræder i begyndelsen, midten og afslutningen af al historie. Når vi lærer at læse de mange »tegn og undere og forbilleder og lignelser« (Mosiah 3:15) med troens øjne, vil vi erkende, at al sandhed vidner om ham (se 2 Nephi 11:4). Han er indbegrebet af sandhed og lys, skønhed og godhed, men største af alt liv og kærlighed. Alt, hvad han gjorde, deriblandt at lide døden på korset, blev gjort af kærlighed. Som Nephi siger:

»han gør ikke noget, medmindre det er til gavn for verden; thi således elsker han verden, at han endog nedlægger sit eget liv for at drage alle mennesker til sig« (2 Nephi 26:24).

C. S. Lewis, som havde en usædvanlig indsigt i »tingene, som de virkelig er« (Jakobs Bog 4:13), har sagt følgende om det, vi kan udrette, når vi ser på udødelighed i det rette perspektiv:

»Befalingen om at være fuldkomne er ikke idealistisk vrøvl. Ej heller er det en befaling om at udrette det umulige. Han (Kristus) gør os til skabninger, som kan adlyde den befaling. Han sagde (i Bibelen), at vi

Profeten Joseph Smiths første møde med Frelseren fandt sted i den hellige lund, da han så »to personer, hvis glans og herlighed trods enhver beskrivelse, stående over mig i luften« (JS-H 1:17).

var »guder«, og han lever op til sine ord. Hvis vi vil give ham lov – for vi kan sagtens hindre ham, hvis det er det, vi vil – vil han gøre selv den svageste og smudsigste af os til en gud eller gudinde, en blændende, strålende, udødelig skabning, der gennemstrømmes af en sådan energi og glæde og visdom og kærlighed, som vi på nuværende tidspunkt slet

ikke kan begribe. Vi vil blive et klart, pletfrit spejl, som på fuldkommen vis genspejler (omend i mindre måle-stok) Guds egen endeløse kraft og glæde og godhed. Det er en langvarig proces, der sine steder er smertefuld; men det er det, vi har i vente. Intet mindre. Han mente, hvad han sagde» (*Mere Christianity*, New York City: Macmillan Paperbacks, 1960, side 160).

Befalingen »så vær da fuldkomne« (Matt 5:48) er ikke noget, man klarer på en dags tid, ja, selv ikke i løbet af det jordiske liv. Det tager meget længere tid at overvinde alle vore svagheder og kvalificere os til at blive guder. Kristi opstandelse, som sikrer os udødelighed, giver os den fornødne tid til i det mindste alvorligt at bestræbe os på at nå det mål at blive fuldkomne.

Løftet om et liv hinsides graven giver os også et andet syn på vores jordiske tilværelses anden afgrænsning. Når vi erfarer, at vi er udødelige væsner, indser vi også, at livet, som ikke ender med graven, heller ikke begynder ved vuggen. Vi leve, før vi kom ned på denne jord. Vi er skabninger fra stjernerne, rejssende i tid og rum, som kommer langt borte fra, og som, hvis vi er trofaste, atter kan vende tilbage til de store himmelsale og leve sammen

med den almægtige Gud, som er vore ånders Fader. Guds hellige Søn, vor Frelser, hvis herlige opstandelse gør det hele muligt, vil være der for at omfavne os »i (sin) kærligheds arme« (L&P 6:20).

Som Søn af en evig Fader og en jordisk mor arvede Kristus magten til at dø og opstå i herlighed. Hans opstandelse viste hans fuldstændige magt over materien i alle dens af-skygninger og viste hans evne til at lægge alle sine fjender, selv døden, under sine fødder (se *Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, side 356). Han styrer materien, og den adlyder ham. Han befaler, og verdener skabes; ved hans ord gøres graven tom.

Opstandelsens realitet er et praktisk eksempel på tro. Efterhånden som verdens ugudelighed tager til, aftager troen på Kristus. Og når troen falmer, kan færre og færre mennesker svare bekræftende på Jobs spørgsmål: »Kan en, der er død, få liv?« (Job 14:14). Kristi svar på det spørgsmål genlyder gennem århundrederne frem til vor tid: »For jeg lever, og I skal leve« (Joh 14: 19).

Jeg slutter, hvor jeg begynde, med beretningen om Gilgamesh, oldtidskongen, som søgte efter udødelighed, men ikke fandt den. Hvad er meningen med hans søgen efter den største sandhed? Svaret er ganske enkelt: Trods sin store indsats og

opfindsomhed kan mennesket ikke finde livets sande mening udelukkende ved at ty til sine egne resourcer. Mennesket kan ikke, ved egen kraft, undslippe den eksistentielle fortvivlelse, som griber menneskeheden i et iskoldt favntag. Kun Kristi opstandelse kan tilbyde en udvej ved at bryde gravens segl, ved at åbenbare døden som en dør, der ikke fører til tilintetgørelse, men derimod til udødelighed og evigt liv.

Hvor stor er ikke Israels Hellige, hvor vidunderligt er ikke hans offer, hvor stor taknemlighed skylder vi ham ikke! Miraklet er, at trods vore svagheder, elsker han os og vil aldrig svigte os. Opstandelsen er et stor-slået bevis på Guds kærlighed til sine børn og på vores syndfri, ophøjede Frelseres kærlighed, han som døde for at frelse os alle. Om ham synger vi i dyb taknemlighed:

*Han lever! Vor Forløser stor,
ej tolkes kan vor fryd på jord.
Han lever! Jesus Frelser kær,
ej dødens bånd ham binder mer'.
Han lever hist i herlighed,
vor Formidler i al evighed.
han lever, virker for os der,
bereder bolig for enhver.
(Salmer og sange, nr. 70). □*

En forkortet udgave af en præsentation til *De Halvfjerds' Kvornummer* den 17. marts 1994.

AT LEVE MED FORTIDEN

Jon B. Fish

En af livets største velsignelser er at være værdig til at besøge templet. Som tidligere biskop og medlem af et stavspræsidentskab har jeg haft lejlighed til at interviewe mange medlemmer af Kirken, som har forberedt sig til at modtage templets velsignelser.

Det sker, at folk tøver med at besvare spørgsmålet om, hvorvidt de føler, at de er værdige til at komme i templet, fordi de stadig kæmper med problemer fra deres fortid.

Hver gang jeg fornemmer, at en af mine søskende tumler med noget, som hører fortiden til, kommer jeg til at tænke på præsident Hugh B. Browns ord: "Uanset hvordan din fortid har været, så har du en pletfri fremtid" (*Improvement Era*, december 1969, side 95). Jeg kommer også til at tænke på det råd, som en klog stavspræsident gav mig for mange år siden: "Lad være med at bruge for meget tid på at se dig tilbage," sagde han. "Hvis fortiden haler ind på dig, og du bliver ved med at se dig tilbage, så ender du med at blive løbet over ende af den."

DVÆLEN VED GAMLE FEJLTRIN

Det er ikke forkert at se sig tilbage, hvis vi forstår formålet med det. Herren ønsker, at vi skal lære af vores fejl-

trin. Men vi kan kun lære af dem, hvis vi holder dem i det rette perspektiv og ikke dvæler ved dem. Vi falder ned i dyb modløshed, hvis vi konstant dvæler ved gamle fejltrin. Især hvis det gælder synder.

Jeg deltog engang i et disciplinæråd, hvor en bror sagde: "Da jeg havde begået denne frygtelig synd, vidste jeg, at jeg aldrig ville komme i himlen." Han var faret vild i mørket. Han havde fejlagtigt troet, at en synd for evigt ville knuste hans mulighed for at opnå evig herlighed. Denne mand havde brug for bedre at forstå, at Jesus Kristus døde og sonede for vores synder. Hans forsoning gør det muligt for os at overvinde vores fortid ved at omvende os.

OVERDREVEN SELVBEBREJDELSE

Vi kan også blive modløse, hvis vi bebrejder os selv for synder, som vi ikke har begået. For eksempel føler ofre for misbrug tit, at de på en eller anden måde var ansvarlig for det misbrug, de blev udsat for. Til tider føler de skyld over at have overlevet overgrebene.

Jeg kommer til at tænke på en krig for længe siden, hvor tre unge mænd blev udsat for et fjendtligt angreb. En af dem blev lettere såret, en anden blev livsfarligt såret og den sidste blev dræbt.

Gennem mange år led den af det tre, der kun blev lettere såret, af svære kvaler, fordi han var blevet skånet. Han vendte og drejede det i sit sind, indtil han fik overbevist sig selv om, at han på en eller anden måde havde syndet ved at overleve. Skyldfølelsen var ved at knuse ham.

Først 40 år senere, da hans egen søn vendte såret hjem fra en anden krig, kunne faderen føle taknemlighed over at have overlevet den tidligere krig. Fordi han havde overlevet, havde han oplevet det samme traume, som hans søn nu kæmpede med. Derfor kunne han føle med sønnen og hjælpe ham.

Ved på denne enestående måde at tjene sin søn, fandt han endelig fred med sig selv. Han sagde: "Det eneste, jeg er ked af, er, at jeg gennem alle disse år har haft blikket rettet bagud, i stedet for at kigge fremad mod fremtiden." Han havde bebrejdet sig selv noget, som han ikke var herre over. Og den konstante selvbebrejdelse havde hindret ham i at nyde livet så meget, som han kunne have gjort. Nu var fortiden blevet til velsignelse for ham og til hjælp for hans søn.

På samme måde vil de, der har været ofre for andres synder, vedblive med at være ofre, hvis de bebrejder sig selv og dvæler over fortiden. Lindringen opnås, når de søger Herrens hjælp til at hæve sig over sorgen og vende smerten til velsignelse.

FRYGT FOR KONSEKVENSERNE

Til tider får frygten for konsekvenserne ved at bekende en synd os til at leve i fortiden.

Jeg talte engang med en ældre søster, som i sit hjerte gemte på en alvorlig synd, som hun havde begået som teenager. Hver gang hun havde set nogle af dem, som hun havde gjort fortræd, græd hun indvendig.

Jeg var forbavset over, at hun ikke allerede havde fulgt Herrens vejledning: "Heraf kan I vide, om et menneske omvender sig fra sine synder: Se, han vil bekende dem og aflægge dem" (L&P 58:43).

Hun fortalte mig: "Jeg havde ikke mod til at bekende min synd. Til sidst blev jeg så træt af altid at se tilbage, at jeg bare ikke kunne holde det ud mere. Og på det seneste har jeg været bange for, at jeg ikke ville kunne nå at rense min sjæl, inden jeg dør."

Jeg følte med hende. Hun havde aflagt sin synd for længe siden. Men fordi hun aldrig havde bekendt den, havde hun aldrig følt den glædelige følelse af tilgivelse. Hun havde aldrig kunnet glemme fortiden. Da hun havde bekendt synden, levede hun i fred med sig selv. Senere da jeg var med til hendes begravelse, følte jeg taknemlighed over, at hun endelig var holdt op med at se sig tilbage.

Tiden kan hele sårene, men kun hvis man følger den rette procedure. Frygt kan føre til et helt liv i sorg og smerte. Den eneste rigtige udvej er omvendelse.

AT TAGE IMOD OMVENDELSENS GAVE

Vor himmelske Fader har givet os forsoningen, så vi kan hæve os over sorg og smerte.

Engang da jeg talte med en ven, som jeg ikke havde hørt fra i 20 år, nævnte han en episode, som han huskede fra vores tidlige skoledage.

Han spurgte mig, om jeg kunne huske den. Det kunne jeg ikke.

"Du må tage fejl af mig og en anden," sagde jeg. "Nej!" insisterede han. "Vi var begge to indblandet i det."

Senere, da jeg fortalte min storebror om denne samtale, udtrykte jeg min bestyrtelse over, at min gamle ven havde beskyldt mig for noget, som jeg ikke havde gjort.

"Tjah, kære bror," lo han. "Jeg er ked af at måtte sige det, men det var faktisk dig. Jeg kan tydeligt huske den episode."

Jeg følte mig tung om hjertet. I flere dage grublede jeg over det. Hvordan kunne jeg dog have glemt, at jeg havde været indblandet i så pinlig en sag? Så fandt jeg et skriftsted i Mormons Bog, som beskrev, hvordan Almas pine blev borttaget, da han havde omvendt sig. Derefter "oprørtes (han) ikke mere ved erindringen om (sine) synder" (Alma 36:19). Da jeg læste dette vers, indså jeg, at da jeg havde omvendt mig, var den anger, som jeg havde følt, blevet lettet så meget, at jeg helt havde glemt hændelsen.

Selvfølgerlig glemmer vi ikke *hver eneste* synd, når vi omvender os. Og det skal vi heller ikke. Ved at huske tidligere erfaringer kan vi undgå at begå nye fejltrin. Men

selvom vi kan huske vores synder, behøver vi ikke at dvæle ved dem. Vi behøver ikke blive ved med at vække skyldfølelsen eller modløsheden til live. Ligesom Alma kan vi blive velsignet, så vi ikke længere "mindes ... (vore) kvaler" (Alma 36:19; fremhævelse tilføjet).

Ved at erkende forsoningens velsignelser og styrke vores vidnesbyrd om Kristus og hans offer vil vi nå frem til en fuldstændig omvendelse. Ved at gøre det vil vi erstatte kval med sjelefred og få et nyt syn på, hvordan og hvornår vi skal se tilbage.

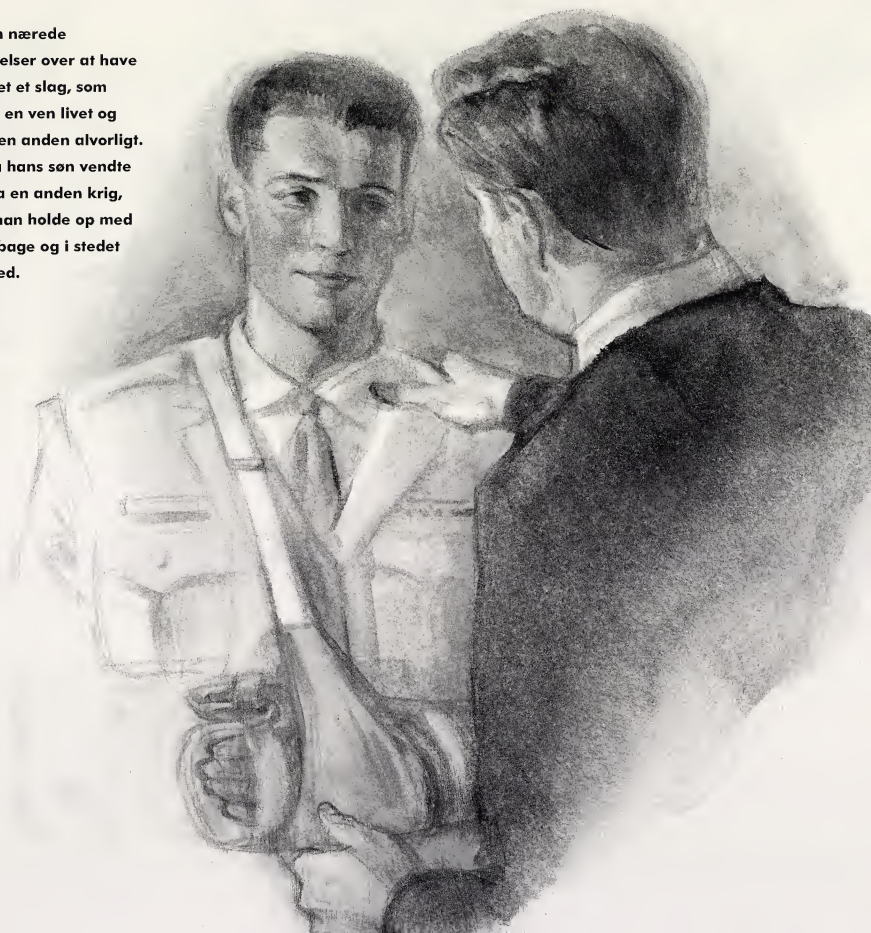
Jeg hørte engang en mor, der vejlede et rådvildt barn, som stod over for en vanskelig beslutning.

"Hvordan kan jeg vide, hvad jeg skal gøre?" spurgte han.

Hendes svar kan bruges på de fleste af de valg, vi kommer til at stå over for i dette liv. "Se hen til lyset," svarede hun ham.

Og jeg vil tilføje: "Og se dig ikke tilbage. Lad fortid være fortid. Glæd dig over, at Jesus Kristus har givet hver eneste af os en strålende, ny fremtid." □

Faderen nærde skyldfølelser over at have overlevet et slag, som kostede en ven livet og sårede en anden alvorligt. Først da hans søn vendte hjem fra en anden krig, kunne han holde op med at se tilbage og i stedet finde fred.

LINDRING AF DE DYBE SÅR

Paul B. Thurgood

Jeg kan huske, hvordan jeg fik gåsehud, hver gang en ambulance fór forbi med hylende sirener. Hvor ville jeg dog gerne sidde ved rattet i den store bil og komme de syge og sårede til undsætning! Da jeg blev ældre, blev drømmen til virkelighed. Jeg tog førstehjælpskurser, anatomiklasser og til sidst en lægeassistentuddannelse.

Jeg var lige blevet færdig med gymnasiet, da jeg fik mit første job som redder for et privat ambulanceselskab. Jeg fik meget hurtig en stor viden om førstehjælp. Jeg lærte mangt og meget om livet, som de fleste først lærer, når de er blevet meget ældre. Jeg blev også udsat for prøvelser og fristelser, som jeg aldrig før havde været udsat for.

Jeg arbejdede blandt ikke-mormoner. Det var netop sådan et miljø, som mine kirkeledere altid havde advaret mig imod, men det tænkte jeg ikke videre over. Mit arbejde begyndte at komme i vejen for min deltagelse i Kirkens møder. Jeg begyndte at stille mig selv spørgsmål

om min fremtid. Jeg så mig selv nå til tops inden for lægeverdenen, og intet syntes at stå i vejen for min karriere. På min 19 års fødselsdag rejste jeg til Californien og ansøgte om optagelse på en lægeassistentuddannelse. Jeg blev optaget og kunne begynde samme efterår. Jeg var helt sikker på, at det var lige det, jeg havde lyst til.

Men pludselig slog det mig – hvad med en mission? Jeg havde jo altid fortalt venner og familie, at jeg ville tage på mission. Jeg havde endda fortalt min arbejdsgiver, at jeg planlagde at tage på mission. Men intet af det syntes at betyde noget nu. Jeg havde kun øje for personlig tilfredsstillelse, og jeg var ligeglad med, om jeg gik glip af en åndelig udvikling. Profetens ord genlød stadig i mine ører: "Enhver ung mand skal fuldføre en mission." Men så meldte tanken sig altid: "Tænk på, hvor langt du kan være nået som lægeassistent på to år!"

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Inderst inde vidste jeg, at det rette valg ville være at tage på mission, men selviskheden havde godt tag i mig. Jeg grublede

konstant over beslutningen om, hvorvidt jeg skulle tage på mission eller ej. Jeg tænkte på det, fra jeg stod op om morgenen, til jeg gik i seng om aftenen. Og da vi havde 24-timers vagter, var der masser af tid at tænke i.

En aften blev jeg vækket af telefonen, lige da jeg var faldet i søvn. Færdselspolitiet havde brug for en ambulance til en ulykke ude på landevejen, og kort efter stod jeg på ulykkesstedet. En lille personbil var kørt op bag i en lastbil, som var læsset med trærafter. Der var to pasagerer i den frygtelig tilredte bil – et ungt par, som for nylig var blevet gift. Manden, der havde kørt bilen, var blevet dræbt på stedet, hans kone var livsfarligt kvæstet. Vi kæmpede desperat for at redde den smukke 19-årige kvinde, mens livet ebbede ud af hende. Jeg tænkte: *Hvordan kunne sådan noget dog ske for dette unge par? Det har fuldstændig knust deres fremtidsplaner og lykke.*

Vi kørte hende i en fart til hospitalet, hvor et hold veluddannede læger og sygeplejersker ventede. Kort efter ankom en helikopter, som skulle overføre hende til et hospital i Salt Lake City, hvor man kunne behandle hendes alvorlige kraniebrud.

Det jeg var kommet mig lidt over chokket ved ulykken, talte jeg med den politibetjent, som skulle informere familien. Jeg vil aldrig glemme hans alvorlig ansigtsudtryk og tårerne i hans øjne, da han kørte af sted. Og jeg tænkte: *Sikke en frygtelig opgave! Tænk hvis det havde været mine forældre, der fik den besked.* Så meldte en anden tanke sig: *Hvordan vil jeg se ud i ansigtet, når jeg over for Frelseren skal aflægge regnskab for min tid her på jorden?*

En tidlig frost gjorde natteluftens kølig. Da jeg kiggede op mod nattemørket, så jeg, hvor klar og rolig himlen så ud. Tårerne løb ned ad mine kinder, og jeg tryglede

Herren om at redde den unge kvindes liv. I det øjeblik, hvor mit hjerte svulmede af kærlighed og medfølelse, begyndte jeg endelig at forstå. Læger og sygeplejersker og lægeassistenter er vidunderlige, men de kan kun helbrede legemet. De kan ikke lindre de dybe sår, dem, der kan afholde os fra at vende tilbage til Faderen. Det var der kun én Læge, der kunne, og jeg var ved at give afkald på muligheden for at være hans hjælper. Jeg traf en beslutning. Jeg ville gøre alt, hvad jeg kunne for at fremme Mesterlægens værk. Jeg ville tage på mission.

Dagene kom og gik. Endelig, en måned efter ulykken, fik jeg at vide, at mine bønner var blevet hørt. Den unge kvinde var udskrevet fra hospitalet. Hun var blevet helt rask. Jeg takkede min himmelske Fader inderligt for det svar! Nu var tiden inde til at holde mit løfte om at tage på mission.

Da jeg bad og forberedte mig, bekræftede Ånden for mig, at jeg skulle tjene min himmelske Fader som missionær. Jeg vil aldrig glemme den rolige, dejlige følelse, som fyldte mig, da vores stavspatriark udtalte en patriarkalsk velsignelse over mit hoved. Og jeg vil aldrig glemme den samme følelse, da jeg åbnede brevet fra Herrens profet, som kaldte mig til at tjene i missionen i Harrisburg i Pennsylvania. Og selv mens jeg tjente i Pennsylvania, som repræsentant for Jesus Kristus, var jeg fyldt af den særlige, indre ro, fordi jeg vidste, at jeg havde truffet det rette valg.

Inden jeg tog på mission, mente jeg, at den største glæde måtte være at vide, at man havde reddet en eller andens liv. Men jeg tog fejl. Den største glæde er at vide, at man har hjulpet en eller anden med at finde den sande glæde og lykke, som kun findes i Jesu Kristi evangelium. □

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

144. ÅRGANG • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • APRIL 1995

» F R E D V Æ R E

Om aftenen den dag, hvor Jesus var opstået, var hans disciple samlet bag lukkede døre.

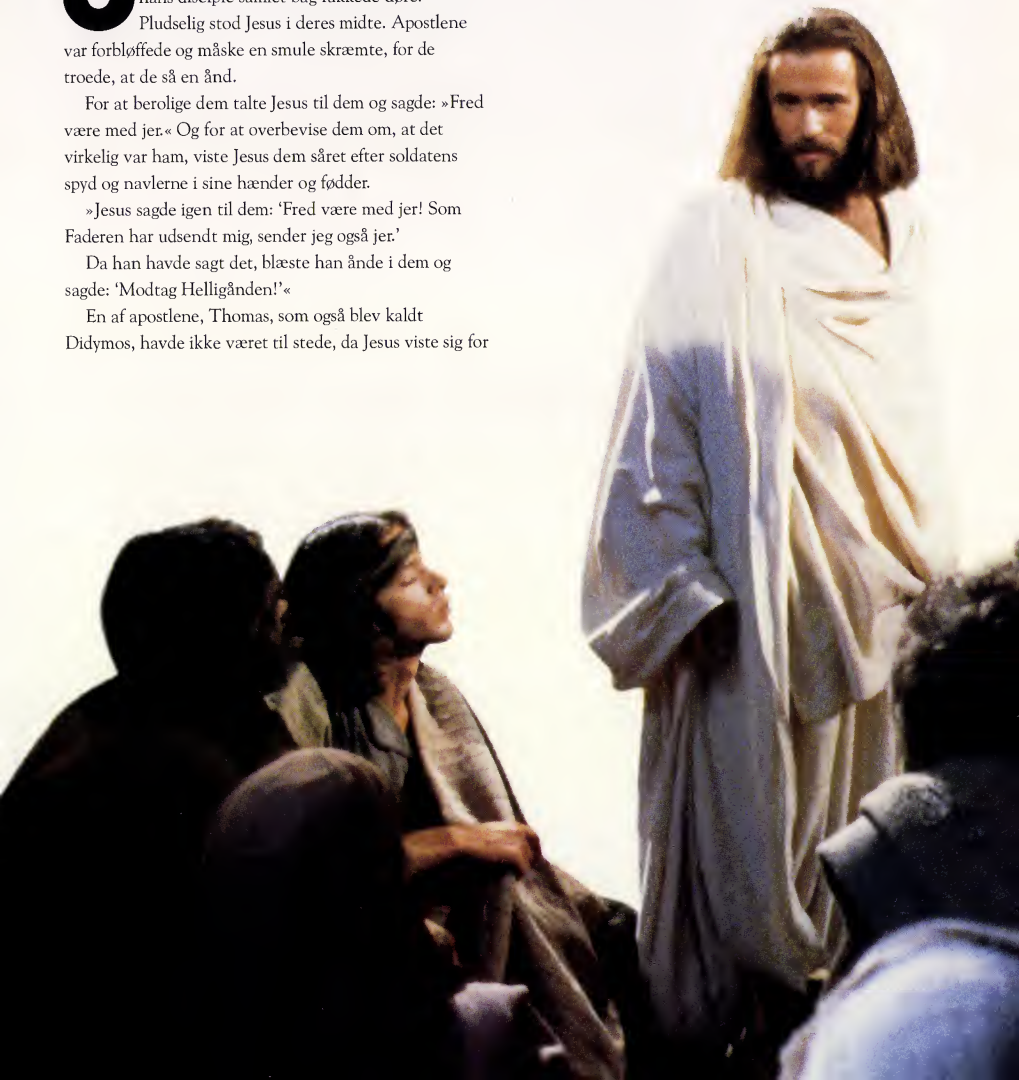
Pludselig stod Jesus i deres midte. Apostlene var forbløffede og måske en smule skræmte, for de troede, at de så en ånd.

For at berolige dem talte Jesus til dem og sagde: »Fred være med jer.« Og for at overbevise dem om, at det virkelig var ham, viste Jesus dem såret efter soldatens spyd og navlerne i sine hænder og fødder.

»Jesus sagde igen til dem: 'Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.'

Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: 'Modtag Helligånden!'

En af apostlene, Thomas, som også blev kaldt Didymos, havde ikke været til stede, da Jesus viste sig for

M E D J E R «

(Joh 20:19-29)

de andre. Da de andre apostle fortalte ham om Jesu besøg, ville han ikke tro dem. Men otte dage senere, sad Thomas sammen med de andre disciple bag lukkede døre, da Jesus igen uden varsel viste sig for dem. Og igen beroligede han dem ved at sige: »Fred være med jer!«

Jesus, der kendte Thomas' tvivl, sagde til ham: »Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.«

Thomas, der indså, at det, han havde hørt, var sandt, svarede: »Min Herre og min Gud!«

Så forklarede Frelseren Thomas, hvad sand tro er:

»Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.« □

JEG TROR PÅ MIN HIMMELSKKE FADERS PLAN

Karen Lofgreen

»O, hvor stor er ikke vor Guds plan!« (2 Nephi 9:13).

Inden du blev født, boede du hos vor himmelske Fader. Mens du var der, blev der afholdt et vigtigt møde, hvor vor himmelske Fader fremlagde en plan, som ville gøre dig i stand til at blive som ham en dag. En del af denne plan gik ud på, at du skulle have et legeme og lære at vælge det rette og gøre godt. Du valgte at følge vor himmelske Faders plan.

Aurelia Spencer Rogers begyndte i en meget ung alder at vælge det rette og gøre godt. Hun var seks år gammel, da hendes forældre sluttede sig til Kirken. Hendes familie flyttede fra Deep River i Connecticut til Nauvoo i Illinois. Da de hellige blev tvunget til at forlade Nauvoo, døde Aurelias mor og efterlod sig syv små børn. De og deres far sejlede over Missouri-floden og vandrede til Winter Quarters i staten Nebraska, hvor han byggede en bjælkehytte, de kunne bo i. Da Aurelia var 12 år, blev hendes far kaldet på mission til Storbritannien. Mens han var væk, tog Aurelia og hendes 14-årige søster Ellen sig af familien.

Gennem hele sit liv folte Aurelia stor kærlighed og omsorg for børn. Som ung, gift kvinde folte hun, at forældre havde brug for hjælp til at undervise deres børn i evangeliet. Da Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges første Primary blev oprettet i 1878, blev Aurelia kaldet som den første præsidentinde. I dag kan vi alle nyde godt af Primary, fordi Aurelia Spencer Rogers valgte at følge vor himmelske Faders plan, vælge det rette og gøre godt.

Instruktioner

De principper, som nævnes i den 13. trosartikel, viser nogle af de gode gerninger, vi kan gøre. På modstående

side er en billedplan, som viser en sti af gode gerninger. Når du følger Guds plan og gør gode gerninger, så skriv, hvad du har gjort på et af skiltene. Husk at gøre de gode gerninger, som står neden under dit billede. Vælg andre gode gerninger og gør dem. Det kan måske være at holde tale i Primary, at gøre dit hjem pænere, at være tålmodig, at være modig og at rose nogen. Når du har udfyldt alle skiltene på stien, kan du farvelægge tegningen. Farvelæg derefter medaljen, klip den ud og tag den på, så den kan minde dig om, at du følger vor himmelske Faders plan, når du vælger at gøre det rette.

Forslag til fællestid

1. Giv hver klasse et billede af en person fra skrifterne, såsom Jesus, Joseph Smith, Nephi, Ester, Mormon, Daniel, Samuel, Ruth og Paulus. Lad klassen drøfte, hvordan den pågældende person fulgte vor himmelske Faders plan, og hvordan han/hun blev velsignet. Lad dem derefter fortælle det til de andre børn.
2. Drøft de principper, som nævnes i den 13. trosartikel, med børnene. Lav et stort banner til hver klasse og lad eleverne tale om, hvad de kan gøre sammen i Primary for at efterleve vor himmelske Faders plan. De kan for eksempel læse skrifterne eller høre efter i klassen. Lad dem skrive deres ideer på banneret og dekorere det.
3. Lad børnene tegne billeder til deres »Min Bog Om Trosartiklerne« (se Fællestid, februar 1995, side 12), som illustrerer følgende begreber: plan – en måde at få ting udført på; valg – at vælge mellem to eller flere ting.
4. Lad hver primarylærer og et medlem af biskoprådet eller grenspræsidentskabet fortælle om en oplevelse, hvor de fulgte Guds plan, og om de følelser, som det gav dem. □

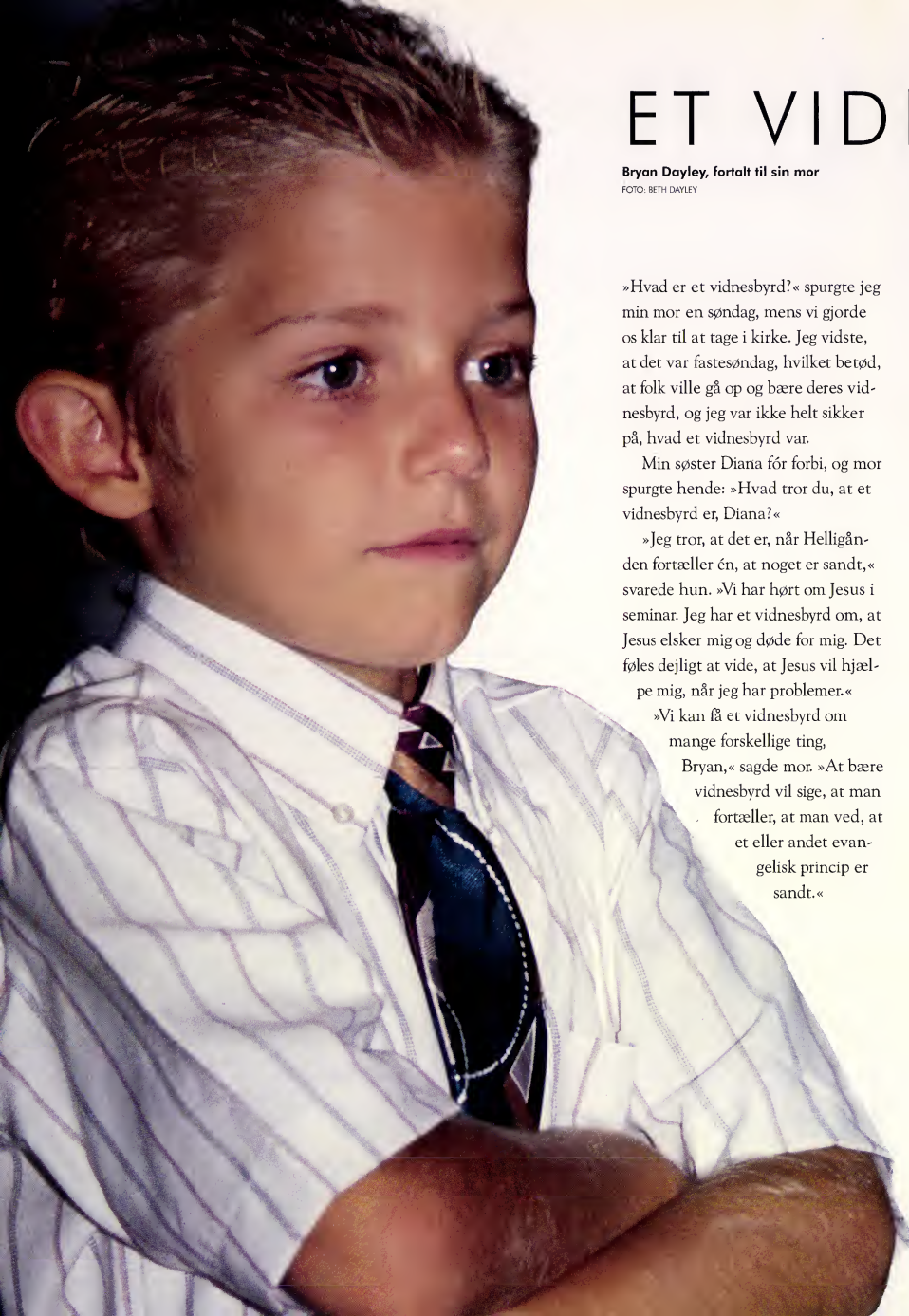
Jeg vælger
det rette
og gør
gode
gerninger.

(Lim dit
foto på her).

Gode gerninger

- Jeg sagde sandheden.
- Jeg gjorde mit bedste i skolen.
 - Jeg var venlig.
 - Jeg læser i skrifterne.

ET VIDN

Bryan Dayley, fortalt til sin mor

FOTO: BETH DAYLEY

»Hvad er et vidnesbyrd?« spurgte jeg min mor en søndag, mens vi gjorde os klar til at tage i kirke. Jeg vidste, at det var fastesøndag, hvilket betød, at folk ville gå op og bære deres vidnesbyrd, og jeg var ikke helt sikker på, hvad et vidnesbyrd var.

Min søster Diana fór forbi, og mor spurgte hende: »Hvad tror du, at et vidnesbyrd er, Diana?«

»Jeg tror, at det er, når Helligånden fortæller én, at noget er sandt,« svarede hun. »Vi har hørt om Jesus i seminar. Jeg har et vidnesbyrd om, at Jesus elsker mig og døde for mig. Det føles dejligt at vide, at Jesus vil hjælpe mig, når jeg har problemer.«

»Vi kan få et vidnesbyrd om mange forskellige ting,

Bryan,« sagde mor. »At bære vidnesbyrd vil sige, at man fortæller, at man ved, at et eller andet evangelisk princip er sandt.«

ESBYRD FØLES GODT

»Jeg har en idé, Bryan,« sagde mor senere, da vi var på vej hen til kirken. »Prøv at skrive de ting ned, som folk bærer vidnesbyrd om ved nadvermødet i dag.«

»Jeg kan hjælpe dig med at stave medlemmernes navne,« sagde far. »Leg, at du er sekretær eller journalist. Det vil hjælpe dig til at finde ud af, hvad et vidnesbyrd er.«

Efter nadveren rakte far mig et stykke papir og en blyant. Øverst havde han skrevet »Navn, Vidnesbyrd« og slået en streg nedeunder. Jeg følte mig som en rigtig journalist, mens jeg sad og skrev.

Bror Nielson fortalte om, hvordan hans bønner var blevet besvaret den uge, og jeg skrev »bøn« ved siden af hans navn.

Bror Brown, der synes at være det ældste menneske i wardet, var den næste, der bar sit vidnesbyrd. Han fortalte om en præstedømmevelsignelse, som havde reddet hans søsters liv. Far viste mig, hvordan man stavede til »præstedømme«. Jeg vidste, at når jeg har ondt i maven eller i halsen, så giver far mig en vel-signelse. Så får jeg det straks bedre. Mogle gange gør det stadig ondt i maven eller halsen, men jeg har det bedre. Det er ligesom den følelse, jeg har, når jeg har haft mareridt, og mor kommer ind og holder om mig og fortæller om Jesus. Når hun gør det, så forsvinder de dårlige følelser, og jeg følger mig træt igen. Jeg tror, jeg

har et vidnesbyrd om præstedømmevelsignelser ligesom bror Brown.

Søster Hatty græd, da hun bar sit vidnesbyrd om, hvor glad hun var over, at familier kan være sammen for evigt. Far hviskede til mig, at søster Hattys far var død ugen før. Jeg kunne ikke finde ud af, hvad jeg skulle skrive ved hendes vidnesbyrd, så far stavede »opstandelse« for mig.

Mens jeg sad og skrev navnene og emnerne ned, vældede en underlig følelse frem i mig.

»Far,« spurgte jeg lidt senere, »hvor gammel skal man være for at bære vidnesbyrd?«

»Man kan bære sit vidnesbyrd, når man er gammel nok til at have et,« hviskede far tilbage.

»Kan én på min alder bære sit vidnesbyrd?« hviskede jeg så.

»Hvis man er gammel nok til at vide, hvad et vidnesbyrd er,« hviskede far tilbage, »så kan man bære det. Børn ved ligeså godt som voksne, at noget er sandt.«

Da Mitchell gik op for at bære sit vidnesbyrd, voksede den sære følelse indeni mig. Mitchell gik stadig i indskoling, ligesom jeg. Han sagde, at han var glad for, at hans storebror Aaron var på mission. Mitchell sagde, at han også ville på mission, når han blev ældre. Jeg skrev »mission« ud for Mitchells navn og tænkte på, hvor dejligt det måtte være at være på mission ligesom Aaron. Mitchell sagde, at mis-

sionærerne altid bærer deres vidnesbyrd.

I det øjeblik besluttede jeg mig for at bære mit vidnesbyrd. Jeg var ikke gammel nok til at være missionær, men jeg kunne fortælle, hvad jeg troede på. Far smilede og gav mig et knus, da jeg hviskede, at jeg ville bære mit vidnesbyrd.

Da søster Morris satte sig, tog jeg en dyb indånding og gik op mod forhøjningen. Jeg følte mig meget bange, og jeg havde lyst til at løbe tilbage til far. Men følelsen af, at jeg gerne ville bære mit vidnesbyrd, fik mig til at gå videre.

»Jeg elsker min himmelske Fader og Jesus,« sagde jeg med skælvende, men høj røst. Jeg holdt en pause og følte mig godt tilpas. »Jeg kan li' at læse i Mormons Bog. Jeg får sådan en dejlig følelse, når jeg læser i den, selvom jeg ikke forstår det hele. Jeg kan li' at bede. Jeg ved, at vor himmelske Fader besvarer mine bønner.« Den dejlige følelse bredte sig i mig, og jeg følte mig varm og tryk, ligesom når far lægger sine arme om mig.

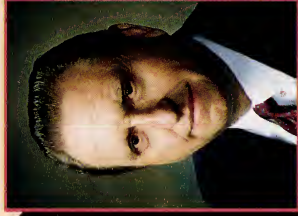
Jeg følte mig godt tilpas, da jeg afsluttede mit vidnesbyrd og gik ned til mor og far. Diana gav mig et knus, da jeg klemte mig forbi hende. Jeg hviskede til hende: »Et vidnesbyrd er en dejlig følelse, som gør én glad indeni, Diana. Det var rigtigt, hvad du sagde.« Og så tilføjede jeg: »Når man bærer sit vidnesbyrd, får man en endnu bedre følelse indeni.« □

Howard W. Hunter

Jeg ved, at Gud lever, at Jesus er hans Enbørne Søn, verdens Frøiser. Jeg ved, at dette er Jesu Kristi Kirke. Han leder den. (Stjernen, januar 1993, side 94).

Gordon B. Hinckley

Jeg bærer højtideligt vidnesbyrd om hans guddommelighed. Han er den lydfrie Lamm, som blev ofret for verdens synder... Han er min lærer, mit eksempel, min ven og min Frøiser (Stjernen, januar 1993, side 50).

Thomas S. Monson

Han er verdens bogstavelige Frøiser, Frøiserykningen, Israels Hellige, den opstandne Herre... Jeg vidner, som hans vidne, om at han lever (Stjernen, juli 1988, side 51).

SÆRLIGE VIDNER

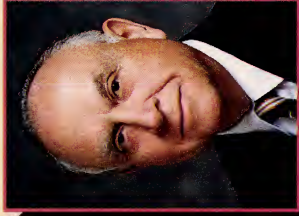
Det Første Præsidentskab og De Tolv Apostles Kvorum er særlige vidner, som ved personlig åbenbaring ved, at Jesus er Kristus. De har alle en hellig forpligtelse til at bære deres vidnesbyrd for hele verden. Vi opretholder alle disse brødre som profeter, seere og åbenbarere.

Boyd K. Packard

Han er vor Frøiser. Om ham bærer jeg vidnesbyrd — Jesus Kristus, Guds Søn, Frøiserens Enbørne, som ofrede sig, for at vi kunne blive rene (Stjernen, januar 1991, side 80).

L. Tom Perry

Dette er Herrens værk, hvori vi er engageret. Gud lever! Jesus er Kristus, verdens Frøiser. Dette er mit højtidelige vidnesbyrd til jer (Stjernen, juli 1990, side 17).

David B. Haight

Gud, vor Frøiser, lever, det gør hans Søn, Jesus Kristus, vor Frøiser og Forløser, også. Jeg er en taknemlig modtager af hans helbredende magt og kærlighed. Dette er hans værk (Stjernen, januar 1991, side 58).

James E. Faust

Som en af Frelserens ydmyge tjenere, kalder til at være hans særlige vidne, bærer jeg mit vidnesbyrd om, at han lever. Jeg vidner af mit hjertes inderste, at vi ... hvis vi er trofaste, kan blive kronet med ære, herlighed og evigt liv (Stjernen, juli 1991, side 67).

Neal A. Maxwell

Så vidner jeg, at Jesus Kristus er det eneste navn, hvorved menneskene kan blive frelst! ... Jeg vidner, at han er fuldkommen usammenlignelig ... ingen er lig ham (Stjernen, april 1982, side 13).

Russell M. Nelson

Jeg ved, at Gud lever og at Jesus Kristus er hans Søn. Han er vognmanden og livets Loh (11:25). Han lever. Han er min Mester. Jeg er hans tjener. Jeg elsker ham af hiele mit hjerte (Stjernen, juli 1987, side 8).

Dallin H. Oaks

Jeg vidner med de gamle og nutidige profeter, at der findes iniet andet navn eller noget andet middel under himmelen, hvorved mennesker kan blive frelst, end Jesus Kristus (Stjernen, januar 1989, side 58).

M. Russell Ballard

Jeg vidner for jer om, at Jesus Kristus er vor evige, himmelske Faders enbårne Søn. Han er vor Frelser, vor Forløser, vor broder og ven. Jeg elsker ham af hiele mit hjerte (Stjernen, aprilikonforentem 1986, side 12).

Joseph B. Wirthlin

Jesus er Kristus, Guds Søn, hiele menneskehedens Frelser og Forløser, fa og Frelstfyrten (Stjernen, juli 1991, side 38).

Richard G. Scott

Jeg bærer vidnesbyrd om, at Herren lever. Han elsker jer og vil hjælpe jer (Stjernen, juli 1989, side 32).

Robert D. Hales

Jeg bærer mit vidnesbyrd i al taknemlighed for kundskaben om, at Frelseren lever, at han opstod, at der er forløsning og frelse for hiele menneskeheden gennem forskning (Stjernen, juli 1992, side 60).

Jeffrey R. Holland

Min hovedansvar — ja, faktisk mit hiele ansvar — er at bære vidnesbyrd om Herren Jesus Kristus ... Jeg vier mit liv til denne gerning (Frisign, august 1994, side 74).

TO KORTE OG ET LANGT

Coleen C. Heaton

Dan kreds!»
Vogntogets leder gav signal til, at de danske immigranter skulle køre deres vogne sammen i rundkreds for natten. Det var lidt tidligt at slå lejr, og solen skinnede stadig her i dalen, men sorte skyer havde i lang tid sendt regnskyl ned over Rocky Mountains, som tårnede sig op foran dem. Uvejret syntes at bevæge sig i retning af dem. Det ville være forfærdeligt at gøre lejren klar i regnvej, så alle skyndte sig at udføre deres pligter.

Maren smed sin sidste favnfuld grene oven i brændestablen. Mens hun børstede små barkstumper af sin kjole, hørte hun en munter latter, og derefter et utålmodigt udbrud fra sin mor. Maren vendte sig og havde også mest lyst til at le, da hun så sin mor børste støv af en sprællende dreng, der mere lignede en kulminearbejder efter dagens dont end hendes fire-årige lillebror.

»Maren,« sagde mor bønfoldende, »vær sød at tage Rasmus med ned til bækken og vask ham så godt du kan.«

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

Mor gik træt tilbage til sin madlavning, blot for at opdage, at seks-årige Jens var ved at stikke en håndfuld tørt græs ind i ilden. For sent smed den nysgerrige dreng det brændende græs fra sig og rystede en forbrændt finger i luften.

»Mor,« sagde Maren hurtigt, »jeg tager Jens med ned til bækken, mens du laver mad. Jeg skal nok holde øje med dem, så du kan bare kalde, når maden er færdig.«

Mors ansigt formildedes. »Tak, min pige. Det tager nok højst en timestid.«

På vej gennem vognkredsen fik Maren øje på Annie, der sad på en omvendt spand, mens hun dovent tegnede i jorden med en pind. Maren havde været meget glad, da hun opdagede, at der var en anden 11-årig pige med i vogntoget. De havde fortalte hinanden, hvordan de forestillede sig, at der var i Zion. De var blevet gode venner, selvom de var meget forskellige. Måske ville Annie med ned til bækken.

»Ja, Annie må gerne gå med dig,« sagde søster Christensen, mens hun så på Marens to brødre. »Du kan

vist godt trænge til lidt hjælp. Sørg for at holde jer sammen, og kom nu ikke for sent til aftensmaden.«

De måtte klatre ned ad en stejl skrænt. Smeltevand, som i mange år var strømmet ned fra de store bjerge i horisonten, havde gnavet sig dybere og dybere ned i den bølgende prærie og båret jorden med sig til fjerntliggende dale. Men nu var det midsommer og kun en smal vandstrøm snoede sig gennem flodsengen. Til efteråret ville flodsengen sikkert være helt tør.

»Der må da være dybere vand end det her!« Annie vrængede ad den lavvandede bæk. »Måske er der en lille dam bag bugtningen der.« Hun vandrede ned langs bækken. Jens råbte og slog til sin fantasihest og galopperede ud af syne bag hende.

»Vent på os,« råbte Maren. Hun løftede lille Rasmus op på sin hofte og skyndte sig så meget, hun kunne. Men hendes bror og hendes veninde ventede ikke bag bugtningen, da hun nåede derom. Og heller ikke bag den næste.

Da Maren endelig fandt dem, soppede Annie glædestrålende i en dejlig lille dam. Jens stirrede på nogle

frøæg, som sad fast på græsset i vandkanten.

Annie sprøjtede vand på Maren og lo. »Kom nu, sløve drys. Her er sågar sandbund.«

I løbet af kort tid var snavset vasket af drengene. Rasmus' kinder var skrubbet helt røde og hans hår skinnede i solen.

Glade satte pigerne sig og nød stilheden, mens de kiggede på drengene, der smed småsten i vandet, så der dannedes små bølger, som vuggede små bladbåde på den krystallklare overflade. Hvis det ikke havde været så stille, havde de aldrig hørt fløjten. Det lød meget svagt – to korte og et langt.

Annie så forbavset op. »Hvad slags fugl var det?«

Maren rejste sig opmærksomt op. »Det lød ligesom far. Hjemme i Danmark brugte han det signal, når jeg skulle drive køerne hjem til gården. Vi må hellere gå tilbage nu.«

»Men der er ikke gået en time, siden vi forlod lejren,« protesterede Annie. »Tænk på, hvor længe det er siden, at vi har kunne nyde sådan noget dejligt vand.« Annies kønne mund så sur ud.

Så lød fløjten igen – to korte og et langt.

Maren kiggede op på toppen af skrænten. Hun stak fingrene i munden og lavede et højt pift som svar. »Jeg er sikker på, at det er far. Vi må se at finde ud af, hvad det er, han vil. Kom, Rasmus,« sagde hun. »Også dig, Jens. Der må være en grund til, at far vil have, at vi skal komme nu.«

Annies ansigtsudtryk var lige så mørkt som himlen ude mod vest. »Nej!« protesterede hun igen. »I kan gå, hvis I vil. Jeg bliver her lidt længere. Jeres far vil have jer til at gøre noget, ikke mig.«

»Men din mor sagde, at vi skulle holde os sammen. Jeg kan ikke efter-

lade dig her. Vi må gå nu. Vær nu sød at komme, Annie. Vil du ikke nok?« Marens venlige øjne så bønfyldende på Annie.

Så hørte de fløjten igen. Denne gang tættre på.

Annie kunne ikke modstå Marens bekymrede udtryk. »Nå, ja,« sagde hun til sidst med et suk. »Du har nok ret. Det har du som regel. Lad os gå.«

Med et let smil førte Maren an op ad skrænten. Med noget besvær lykkedes det børnene at komme op ad skrænten. Da de nåede toppen, så de tre mænd, som kom løbende imod dem langs kanten af skrænten.

Da børnene standsede for at få vejret, kunne de høre en høj brølende lyd, som overdøvede deres egen pusten. Forskræmte kiggede de sig omkring, men kunne ikke se, hvor den frygtelige lyd kom fra. Da de opdagede, at to af de mænd, der var på vej hen imod dem, var deres fædre, løb de dem i møde.

Op så opdagede de, hvor den sære lyd kom fra.

En tre meter høj mur af vand væltede, brølende frem gennem den dybe flodseng! Det voldsomme regnskyl oppe i bjergene havde samlet sig i en vandstrøm, der fór gennem flodsengen og rev træer og kampesten med sig, som om det var fjer. Den rivende strøm flædede buske og klumper af jord ud af skræntens sider og rev alt med sig på sin vej. Den brølede forbi dem, rundt om bugtningen, hvor den kølige, stille dam lå med bladbåde på sin spejlblanke overflade.

Far knælede ned og knugede sine skælvende bøm i sine stærke arme. »Jeg troede aldrig, vi ville finde jer,« sagde han grådkvalt, mens han blinkede for at få tårerne ud af øjnene.

Annie knugede sig ind til sin far og hviskede: »Det var Maren, der reddede os. Hun hørte og adlød.« □

Skønne forårmorgen

Livligt ♩ = 96-100

C F C Dm Em C7

1. Skøn - ne for - års - mor - gen dybt i jor - dens gem, en
 2. Skøn - ne for - års - mor - gen ef - ter Kri - sti død for -
 3. Skøn - ne for - års - mor - gen i en hel - lig lund vor

F G7 C Cm G D7 G7

lil - le spi - re lå og sov, til so - len den kom frem. Vågn
 lod han gra - ven, hvor han lå, og dø - dens bånd han brød. Vågn
 Fa - der og hans Søn kom ned, mens Jo - seph bad en stund. Vågn

C C dim Dm G7 C A7

op, vågn op, du lil - le frø, kom frem til da - gens pragt. For
 op, vågn op, du he - le jord, se op til da - gens pragt. For
 op, vågn op, al - ver - dens folk, og mod - tag Him - lens pragt. For

Dm D^{dim} Em A7 Dm G7 C

ly - set kom, så brug din magt, kom frem til da - gens pragt.
 al - le men' - sker vil op - stå, se op til da - gens pragt.
 sand - heds lys er her på - ny i her - lig - hed og pragt.

Tekst: Virginia Maughan Kammeyer, f. 1925. © 1989 SDH
 Musik: Crawford Gates, f. 1921. © 1989 SDH

Alma 32:28, L&P 88:7
 Matt 28:5-6, Joseph Smiths Historie 1:17

Denne sang må kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommerciel brug i Kirken eller hjemmet.

HISTORIER FRA MORMONS BOG

HELAMAN OG HANS TO TUSINDE UNGE KRIGERE

Ammons folk havde lovet Gud, at de aldrig mere ville gå i krig. De boede i nærheden af nephiterne, og nephiterne beskyttede dem.

Alma 53:10-12

Da Ammons folks fjender angreb nephiterne, ville Ammons folk bryde deres løfte og kæmpe side om side med nephiterne.

Alma 53:13

Helaman og de andre nephitiske ledere ville ikke have, at Ammons folk skulle bryde det løfte, de havde givet Gud.

Alma 53:14-15

Ammons folks unge sønner havde ikke aflagt dette løfte. De ville hjælpe den nephitiske hær med at kæmpe for friheden.

Alma 53:16-17

To tusinde af disse unge mænd valgte at kæmpe for deres lands frihed. De bad Helaman om at være deres leder.

Alma 53:18-19

Disse unge mænd var tapre, modige og stærke. De var også ærlige og pålidelige, og de holdt Guds bud.
Alma 53:20-21

Helaman førte sine tusinde unge krigere i krig. Han kaldte dem sine sønner, og de kaldte ham far.
Alma 53:22, 56:46

Selvom Helamans sønner aldrig havde været i krig før, så var de ikke bange. Deres mødre havde lært dem, at hvis de havde tro på Gud, så ville han hjælpe dem.
Alma 56:47-48

Helaman og hans hær udkæmpede flere slag mod lamaniterne. De unge mænd adlød alle Helamans befalinger.
Alma 57:19-21

Efter at de havde kæmpet tappert og været med til at fordrive fjenden, erfarede Helaman, at alle hans sønner var blevet såret, men ikke én af dem var blevet slået ihjel.
Alma 57:22, 25

Det var et mirakel. Helaman var meget glad. Han vidste, at de unge mænd var blevet beskyttet på grund af deres store tro på Gud.
Alma 57:26-27

PÅSKEKURV

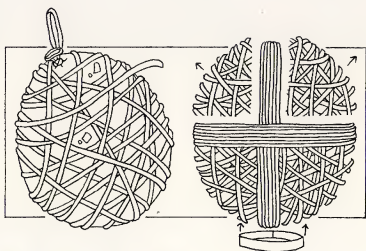
D. A. Woodliff

Du skal bruge: En rulle snor eller et nøgle garn, en ballon, tre deciliter sukker, 1,5 deciliter vand, en stor skål, saks, nogle dekorative borter og lim.

Pust ballon næsten helt op og slå knude for den. Bind snor/garn rundt om ballonen på kryds og tværs, indtil den er jævnt dækket. For at lave en hank til kurven vikler du snor/garn rundt om ballonen på den lange led til det danner et to centimeter bredt bånd. Slå knude og klip snoren over. Vikl nu snor/garn omkring ballonen på den brede led, så der dannes en kant til selve kurven. Bind igen knude og klip snoren over. Lav en lille løkke i snoren, som du kan holde i, mens du arbejder med kurven.

Oplos sukkeret i vand. Opvarm sukkerblandingen, indtil den simrer. Tag derefter blandingen af varmepladen og lad den køle i 10 minutter. Læg den snorindviklede ballon ned i en stor skål og hold fast i løkken. Bed en voksen om at hjælpe dig med at hælde sukkerblandingen over ballonen flere gange, indtil alle snorene er gennemvædet. Ved hjælp af løkken hænger du nu ballonen op over skålen, og lader den tørre i 24-36 timer.

Når snoren er helt tør, tager du saksen og klipper de to stykker mellem hanken og kanten (se tegningen) væk. Fjern også ballonresterne og den midlertidige løkke. Lim sløjfebånd, zigzagbort eller bløndebort fast på hanken og kurvens kant. Sæt derefter en sløjfe på hanken. Hvis man vil undgå, at kurven vælter, kan man klippe en strimmel karton, der er 28 cm lang og 2,5 cm bred, lime enderne sammen, så den danner en ring, som man pynter med bort eller blønde. Når kurven er færdig, kan du fylde den med blomster eller slik. □

»MER FRYD VED HANS GERNING«

»Herren giver mig overordentlig stor glæde ved frugten af mit arbejde« (Alma 36:25).

Alma belærte om, at vi ved dåben slutter pagt om at tjene Gud, »så han i rigere mål kan udgyde sin Ånd over (os)« (Mosiah 18:10). En af Åndens frugter er glæde, og det er en gave, som Inga Britt Söderström modtager ved at tjene. Hun bor lige syd for polarcirklen i Skellefteå i Sverige. Hun er i halvfjerdsene, 105 centimeter høj, lænket til en kørestol og kan ikke længere tjene fysisk, som hun før har gjort. Men hun yder stadig sit ved at byde missionærer og undersøgere velkommen i sit hjem, bære sit vidnesbyrd for de andre medlemmer i grenen og trøste dem, der lider (*Church News*, 16. april 1994). Hun modtager i sandhed mer fryd ved sin gerning.

FRELSENER ER VORES EKSEMPEL

En stor del af Frelserens virke bestod i at belære og hjælpe alle omkring sig, én for én. Vi kan også yde en indsats ved at tjene andre, én for én, gennem små, kærlige geminger. Og de, der oftest har størst brug for vores hjælp, er vores egen familie. Præsident Harold B. Lee erklærede, at det vigtigste arbejde, som vi kan udrette for Herrens værk, »foregår inden for (vores) hjemms vægge« (*Styrkelse af hjemmet*, pjece, side 9).

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

Frelseren omtalte også andre, som har brug for vores hjælp. Blandt dem er »faderløse og enker« (Jak 1:27) og de, der kæmper med vaklende tro, fysiske handicap, sygdom og modgang. Hans opfordring til os lyder: »Styrk de svage, støt de nedhængende hænder og styrk de matte knæ« (L&P 81:5).

KRISTUSLIGNENDE TJENESTE BRINGER GLÆDE

Ved at udvise oprigtig omsorg gennem gode gerninger og Kristuslignende tjeneste kan vi velsigne både enkeltpersoner og deres familier. Som led i Hjælpeforeningens undervisningsprogram hjalp en gruppe tonganske søstre i San Francisco børn med at lave lektier efter skoletid. Deres belønning har været »overordentlig stor glæde« ved at se eleverne få selvtillid, opnå færdigheder og kundskab samt forbedre deres liv.

Beth Tracy tog tøvende mod kaldelsen til at virke i stavens primarypræsidentskab i Los Angeles Stav i Californien. Som omvendt til Kirken havde hun aldrig selv gået i Primary, og hun havde mest tjent sammen med andre voksne. Beth tænkte: »Hvad kan jeg tilbyde børnene?« Men ved at være vikar i børnehaveklassen, opmuntre andre primaryledere, som også følte sig utilstrækkelige, og lære at elske børn af mange nationaliteter, fandt hun tilfredsstillelse og glæde – frugten af at yde Kristuslignende tjeneste over for sine medmennesker (se Mosiah 2:17).

Præsident Gordon B. Hinckley har fremhævet den glæde, som vi modtager, når vi gør noget godt: »I ethvert land, i enhver by, i ethvert hjem, i ethvert liv er der overalt muligheder for at bruge vores liv i andres tjeneste ... Hvis vi gerne vil føle glæde i hjertet, hvis vi gerne vil have Herrens Ånd i vores liv, så lad os fornægte os selv og række hånden ud til andre. Lad os skubbe vore egne personlige, selviske interesser i baggrunden og tjene andre« (*Enstign*, august 1982, side 6).

- *Hvordan kan det at tjene hjælpe os med at overvinde selviskhed?*
- *Hvordan kan vi »styrke og støtte« andre?* □

ÆLDSTE ROBERT D. HALES

fra De Tolvs Kvorum

VEND ÆREFULDT TILBAGE

LaRene Gaunt

Vil du tage mod kaldelsen som kvorumspræsident for ældsterne?« Umiddelbart virkede anmodningen ganske ligetil. Men for Robert D. Hales, som den gang studerede til MBA ved Harvard University, var svaret ikke så ligetil. Inderst inde var Robert villig til at tage imod kaldelsen, men han vidste, at lærerne frarådede de studerende at engagere sig i andre aktiviteter, fordi studiet var så krævende. Han var også klar over, at han ville være nødt til at drøfte det med sin hustru, Mary.

Familien Hales boede i en lejlighed sammen med deres to små børn. Da Robert og Mary drøftede kaldelsen, vidste de, at det ville blive utrolig svært for Robert at fuldføre sit studium samtidig med, at han tjente som ældsternes kvorumspræsident. Men efter megen bøn og overvejelse sagde Mary: »Jeg vil hellere have en aktiv præstedømmebærer end en mand, der har taget en eksamen fra Harvard. Vi klarer begge dele.« Da Robert kom hjem fra skole næste dag, opdagede han, at Mary havde afskærmet en del af lejlighedens kælder. I dette lille kontor ville Robert kunne studere, og det ville hjælpe dem begge med at tjene Herren.

»Jeg lagde mit liv i Herrens hænder, da jeg traf den beslutning,« siger ældste Hales nu 40 år senere. »Den

Til venstre: Robert D. Hales, ordineret til apostel i april 1994. Ovenfor: Som gymnasieelev.

beslutning var meget sværere at træffe, end da jeg flere år senere tog mod kaldelsen til at tjene som assistent til De Tolvs og opgav min forretningskarriere.

Det er der nok nogen, som vil have svært ved at forstå, men jeg mener, at man virkelig viser Herren, hvem man er, og hvad man er villig til at blive, når man træffer de svære beslutninger som ung.«

Den beslutning er led i det mønster, som ældste og søster Hales har fulgt hele deres liv; de arbejder sammen om at få familielivet, kaldelser i Kirken og karrieren til at balancere. Det er også udtryk for et af Robert D. Hales særkender: Oprigtigt og ærefuldt vælger han det rette. Han bragte denne oprigtighed og æresfølelse, samt mange andre træk, med sig, da han blev kaldet til et af de nyeste medlemmer af De Tolvs Kvorum ved ældste Marvin J. Ashtons død i februar 1994.

DYBE, BREDE RØDDER

Robert – eller Bob, som familie og venner kalder ham – blev født den 24. august 1932 i New York City og oplevede en barndom, som gav hans liv både bredde og dybde. Som den yngste af J. Rulon og Vera Marie Holbrook Hales' tre børn nød Robert en lykkelig barndom på Long Island i New York, langt fra familiens rødder i Idaho og Utah. Familien Hales store, træbevoksede have var fuld af vilde liljekonvaller og arisaemaer, og

De tidlige dage i New York: Til venstre: En hvidklædt Robert sammen med sine forældre og søskende. Til højre: Som dreng. Nedenfor: Som kaster på gymnasiets baseballhold.

Robert elskede at lege der sammen med sin søster, Janet, og sin bror, Gerald. Deres far, som var reklametegner, bad ofte sine børn om at hjælpe med at bygge stenhøje og fiskedamme i haven.

Rulon var oprindelig fra Rexburg i Idaho. Rulons bedstefar, som havde rideheste, var blevet sendt til Rexburg af Brigham Young for at være med til at grave overrisslingskanaler. »De ord, han skrev i sin dagbog, da hans sidste hest døde, har altid rørt mig dybt,« siger ældste Hales. »Han skrev navnene på alle sine heste og derefter ordene: 'De tjente Herren godt i et arbejde, som de slet ikke var egnede til.'«

Vera Holbrook voksede op i Bountiful i Utah, hvor Veras bedstefar havde slået sig ned. Da en storm rev taget af tabernaklet i Bountiful, skænkede bedstefar Holbrook (som var ved at bygge et hus til sin familie) alle sine byggematerialer til et nyt tag til tabernaklet.

Familiens Hales børn nød det bedste af både det østlige og vestlige USA, mindes Janet Hales Clark, ældste Hales' søster. »Hver sommer tog mor os tre børn med til bedstemor og bedstefar Holbrook i Bountiful. Vores fætre og kusiner blev som søskende for os.«

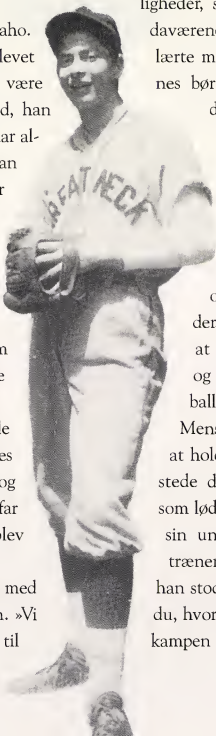
Robert tilbragte også to somre sammen med sine fætre på deres gård i Skull Valley i Utah. »Vi stakke hø, red på heste, bragte sliksalt op til

kvæget i bjergene og passede i øvrigt får og kvæg,« siger ældste Hales. »Det var en pragtfuld tid.«

I New York City havde Robert flere usædvanlige muligheder, som gav ham en bred uddannelse. FN's daværende hovedsæde lå i hans skoledistrikt. »Jeg lærte meget om andre lande fra FN-diplomaternes børn,« siger ældste Hales. »Jeg besluttede dengang, at mit liv skulle have et internationalt præg.«

Som barn var Robert meget fascineret af alt, der havde med baseball at gøre.

Da han gik i gymnasiet, var han kaster på skolens førstehold. Senere, mens han gik på college på University of Utah, spillede han på baseballholdet der, indtil en skade gjorde det svært for ham at spille. Men de lektier, han lærte om livet og om mennesker, mens han spillede baseball, har haft en vigtig indflydelse på hans liv. Mens Robert gik i gymnasiet, var han skyld i at holdet tabte tre kampe i træk, fordi han kastede dårligt. Skolebladet bragte en overskrift, som lød: »Uheldige Hales taber igen«. Han fandt sin uniform frem og gik ned for at fortælle træneren, at han ville trække sig tilbage. Da han stod på trænerens kontor, sagde denne: »Ved du, hvorfor du taber? Din kaste-arm er træt, inden kampen er forbi, fordi du i stedet for at varme op

inden kampen, står og blærer dig med dine turbolbolde og skruebolde. På den måde kaster du, hvad der svarer til to eller tre innings. Hold op med at blære dig, så bliver du ikke træt i armen.« Robert fulgte rådet, og ved næste kamp kastede han, så modstanderne slet ikke scorede. »Det er derfor, man elsker en træner, der siger det, man har brug for at høre,« siger ældste Hales. »Hvis man lytter til sin træner, så undgår man at gentage sine dumheder, og man har større chancer for at nå sine mål. På samme måde er det med Herren. Jeg bliver aldrig træt af at blive revset af Herren eller Herrens salvede.«

Evangeliet var i centrum i familien Hales' liv. De kom i Queens Ward, som lå små 30 km fra deres hjem. Både Rulon og Vera tjente trofast i mange kaldelser i Kirken gennem hele deres liv.

Mange af de betydningsfulde lektier, som Robert lærte som barn, var resultat af forældrenes eksempel eller hans egne oplevelser i Queens Ward. Som præsident for diakonernes kvorum lærte Robert at respektere sine kirkeledere på grund af en oplevelse, som han havde med sin biskop. På det tidspunkt holdt wardet sine møder i medborgerhuset. Nadverbordet stod foran scenen i stuetaagen. Diakoner plejede at tage nogle nadverbakker, kravle op på scenen, stille bakkerne på plads og så løbe hen og springe ned fra scenen efter flere nadverbakker. Det blev de ved med, indtil alle nadverbakkerne var stillet på plads. »Jeg kom flyvende ned fra scenen,« fortæller ældste Hales. »Og der stod vores nye biskop. Han greb mig i luften. Jeg sagde: 'Alle de andre gør det jo også.' Og han svarede: 'Ja, men du er præsident for diakonernes kvorum.' Biskoppen sagde, at han forventede, at vi sørgede for nadvertjenesten på en pæn og ærbødig måde. Da lærte jeg en vigtig lektie. Jeg har værdsat præstedømmeledere, som har givet sig tid til at blære mig.«

ET ÆGTE MAKKERSKAB

Det var i Queens Ward, at Robert, som ung student, traf Mary Crandall, hvis familie for nylig var flyttet til New

York fra Los Angeles. »Da jeg havde truffet hende, gik jeg aldrig mere ud med andre,« fortæller ældste Hales. »Vi var sammen hver eneste aften efter arbejdstid i de første to måneder, mest til familieaktiviteter. Hun hjalp mig med at vaske min bil, og jeg hjalp hende med at passe hendes små brødre. Det var som om, vi altid skulle være sammen.«

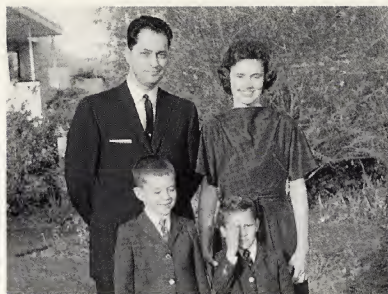
Da sommeren var forbi, vendte de begge tilbage til college i Utah. Robert gik på University of Utah og Mary på Brigham Young University. Den følgende sommer, den 10. juni 1953, blev de gift i templet i Salt Lake City.

Som nygift fuldførte Robert sin collegeuddannelse og arbejdede samtidig på en tv-station i Salt Lake City som kameramand og filmklipper. »Af og til smurte Mary nogle sandwiches og kom ned på stationen,« fortæller ældste Hales. »Vi så filmene igennem, så jeg kunne klippe dem og sætte reklameindslag ind. Hun holdt mig med selvskab.«

»Vi har altid haft det dejligt sammen,« siger søster Hales. »Bob har en pragtfuld humor. Han er meget omsorgsfuld.«

I 1954 tog Robert eksamen fra University of Utah og tjente derefter i det amerikanske flyvevåben. I 1955 flyttede Robert, Mary og deres nyfødte søn, Stephen, til Florida. Det var den første af mange flytninger i deres liv. I fire år var Robert jagerpilot og fløj både F84- og F100-fly for flyvevåbnet. Deres anden søn, David, blev født i 1958.

Robert lærte et vigtigt princip, mens han var i militæret. Hver enhed i hans eskadrille havde deres eget motto, som skulle inspirere piloterne til at yde deres bedste. »Vores motto (som stod på siden af vores fly) lød: Vend ærefuldt tilbage,« siger ældste Hales. »Dette motto mindede os hele tiden om, at vi skulle vende ærefuldt hjem til basen, når vi havde udført vores opgave til punkt og prikke.« Dette motto har også mindet ham om betydningen af hæderlighed og oprigtighed i hans karriere. Som far har han lagt armene om sine to sønner, inden de rejste på mission – Stephen til England og David

Ovenfor (fra venstre): Robert og Mary på deres bryllupsdag; familien Hales med deres to små sønner David og Stephen; ældste Hales spiller klaver med sit barnebarn »for sjov.« Nedenfor: Som jagerpilot.

til Tyskland – og hvisket: »Vend ærefuldt tilbage«. Han benytter stadig det motto i dag.

Da Robert havde fuldført sin aktive tjeneste i flyvevåbnet, flyttede familien til Cambridge i Massachusetts, hvor han i 1960 tog MBA-eksamen fra Harvard. Han fik straks mulighed for at gøre karriere. I løbet af sin erhvervskarriere har han siddet som leder i flere store firmaer. I forbindelse med hans arbejde har familien Hales boet i England, Tyskland, Spanien og flere forskellige stater i USA.

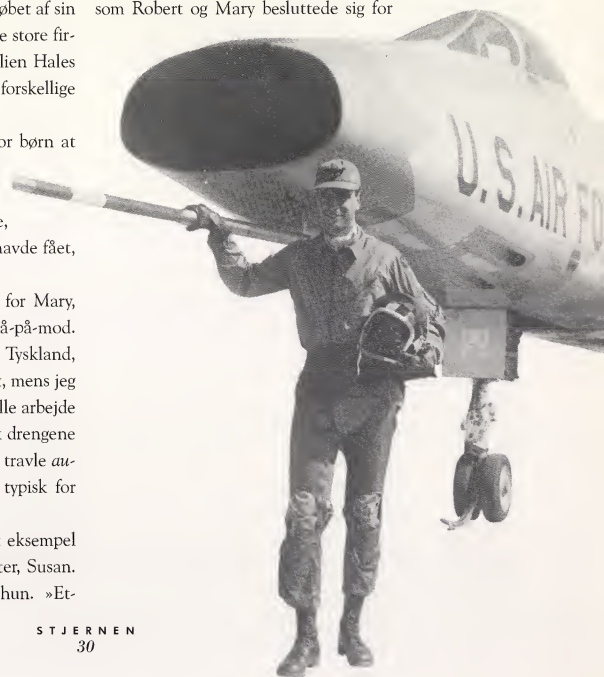
»Det kan være meget hårdt og pinefuldt for børn at flytte,« siger ældste Hales. »Det tager sin tid, før de opdager, hvor lærerigt det er at se sig om i verden, men da mine drenge blev større, fortalte de mig, at den bedste uddannelse, de havde fået, var at bo i andre lande.«

De mange flytninger var også en prøvelse for Mary, men hun klarede det med selvstændighed og gå-på-mod. Engang da de flyttede, »tog jeg hende med til Tyskland, hvor jeg satte hende og drengene af i Frankfurt, mens jeg selv var nødt til at flyve til Berlin, hvor jeg skulle arbejde midlertidigt,« fortæller ældste Hales. »Mary fik drengene anbragt i en skole, lærte at finde rundt på den travle *autobahn* og lærte sig også at tale tysk. Det er typisk for hende. Hun fik altid tingene til at fungere.«

Marys og Roberts makkerskab har været et eksempel for mange, blandt andet deres egen svigerdatter, Susan. »De er et fuldkomment makkerpar,« siger hun. »Et-

hvert par kunne indrette deres ægteskab efter det mønster. Deres forhold er 100 % jævnbyrdigt. Den ene dominerer ikke den anden. De respekterer hinandens synspunkter.«

Denne villighed til at tjene Herren sammen, som Robert og Mary besluttede sig for

tidligt i deres ægteskab, er noget af det, som har gjort det muligt for dem at skabe balance mellem en international karriere og at efterleve evangeliet.

»Engang da jeg blev forfremmet, fortalte min chef mig, at jeg aldrig ville være nået så langt uden min kone,« siger ældste Hales. »Han sagde: 'Mary er dit største aktiv. Glem aldrig det.' Og det har jeg aldrig gjort.«

»Mary har aldrig holdt mig tilbage. Vi har fulgt det gamle kvækerordsprog: »Du løfter mig og jeg løfter dig, og sammen vil vi nå til himmels.« Meget af det, vi har gjort, ville ikke kunne have ladet sig gøre, hvis vi ikke havde været et makkerpar. Vi har altid fungeret som et team, og det vil vi altid være. Næst efter at lytte til Helligånden, har det at lytte til min hustru haft størst indflydelse på mit liv.«

BARMHJERTIG TJENESTE

I overensstemmelse med det mønster, ældste Hales dannede, da han blev kaldet til præsident for ældsternes kvorum, har han villigt taget imod enhver kaldelse i Kirken, samtidig med at han har gjort karriere i forretningsverdenen. Gennem hele sit liv har han tjent i forskellige kaldelser i Kirken, som oftest som grenspræsident eller biskop. På grund af sine mange flytninger i forbindelser med sin karriere, har han været grenspræsident i Albany i Georgia; Weston i Massachusetts (Boston Stav); Frankfurt i Tyskland og som biskop i Weston; Wilmette Ward (Chicago Stav) og i Frankfurt. Han har også undervist i morgenseminar i Downey i Californien, siddet i højrådet i Boston og London stave og tjent i stavspræsidentskabet i Boston. Han tjente senere som regionalrepræsentant for regionerne Minnesota og Louisiana.

I 1975 sad Robert midt i et bestyrelsesmøde, da hans sekretær rakte ham en besked om, at præsident Marion G. Romney var i telefonen. Det var meget usædvanligt, at nogen forlod et bestyrelsesmøde, så alle blev forbløffede, da Robert gik ud for at tage telefonen. Præsident Romney bad ham da om at tjene som missionspræsident.

Senere fik han at vide, at han skulle præsidere over missionen i London i England. Kort efter blev Robert atter ringet op fra Salt Lake City – denne gang af præsident Spencer W. Kimball. Han spurgte Robert, om han havde noget imod at komme på en helt anden mission.

Robert svarede: »Det har jeg ikke noget imod. Send mig, hvorhen I vil, præsident.«

Så spurgte præsident Kimball: »Gør det noget, hvis vi beder dig om at tjene længere end tre år?«

Robert sagde: »Det er i orden.«

Præsident Kimball forelagde ham så en livslang kaldelse som generalautoritet.

»Præsident Kimball sagde, at han vidste, jeg var skuffet, fordi jeg så gerne ville ud som missionspræsident,« fortæller ældste Hales. »Men han sagde: 'Bare rolig, du vil komme ud på mange missioner.'«

I løbet af sine første tre år som assistent til De Tolvs og senere som halvferdsler var ældste Hales med til at planlægge 27 områdekonferencer for Det Første Præsidentskab. »Jeg nød at rejse med præsident Kimball, apostlene og de øvrige ledere,« siger ældste Hales. »Det var pragtfuldt at opleve, hvordan profeter, seere og åbenbare bar vidnesbyrd om evangeliets sandhed for de hellige i den ene by efter den anden.«

Næsten præcis tre år efter at præsident Romney havde ringet til ham for at kalde ham til missionspræsident, modtog ældste Hales en kaldelse fra præsident Kimball til at virke som præsident for missionen i London i England. »Vi elskede det engelske folk, England og missionen,« siger ældste Hales.

Da ældste Hales havde afsluttet sin tid som missionspræsident i 1979, flyttede familien direkte til Europa. Der arbejdede han som områdepræsident sammen med ældste Thomas S. Monson, som da sad i De Tolvs Kvorum, og Hans B. Ringger, som på det tidspunkt var regionalrepræsentant. De arbejdede tæt sammen med lederne i de lande, hvor evangeliet endnu ikke var grundfæstet. De talte med de østtyske ledere om muligheden for at bygge et tempel der. Hver gang Kirkens ledere anmodede om byggetilladelse, blev det afslået med

den begrundelse, »at der ikke var byggematerialer til rådighed.« Til sidste spurgte de, hvor man kunne finde byggematerialer. Og langt om længe kom svaret: I Freiberg. Og snart fik man tilladelse til at opføre templet der.

Hans rejser faldt til tider sammen med politiske eller militære konfrontationer i de lande, der dengang hed Tjekkoslaviet, Østtyskland, Ungarn og Polen. Men ældste Hales »tog det onde med det gode. I Polen knyttede han forbindelser med regeringsledere, til tider med kampvogne, tåregas og vrede folkemasser i baggrunden. De første dåb i Warszawa blev udført i svømmebassinet på et hotel, men senere blev medlemmerne i stand til at bygge en kirkebygning.

»Jeg føler stor kærlighed og respekt for de hellige i de lande,« siger ældste Hales. »Jeg elsker dem for deres trofasthed. Mere end 2000 af dem forblev tro mod deres vidnesbyrd.«

Da ældste Hales blev afløst som områdepræsident, flyttede familien Hales tilbage til Salt Lake City. Fra 1983 til 1984 virkede ældste Hales som områdepræsident for det sydvestlige område i Nordamerika.

I 1985 blev han kaldet til at tjene som præsiderende biskop. Ældste Hales' hovedansvar var at føre tilsyn med Kirkens ydre ordinanser og timelige anliggender. Hans mange års erfaring i Kirkens tjeneste og som leder i forretningsverdenen gjorde ham godt rustet til denne kaldelse.

»Han er god til at pille et problem fra hinanden og skabe en løsning,« siger hans søn Stephen. »Jeg tror, at han har et særligt talent for at udrette ting gennem andre. Han giver andre ansvar for at løse deres egne problemer, og han giver dem beføjelser til at gøre det, som skal gøres. Når problemet er løst, giver han dem æren for det. Han nyder at udrette ting anonymt.«

»Nogle mennesker er oplært til at pejle sig ind på det svage led og flå det ud, men det kan knuse menneskeliv. Far vil hellere styrke det svage led, end at udskifte det. Han elsker mennesker, og han vil gøre alt muligt for dem.«

Ældste Henry B. Eyring fra De Halvfjerds, som var rådgiver til biskop Hales i Det Præsiderende Biskopråd, bekræfter denne udtalelse. »Ældste Hales opbygger folk. Gennem mange år har han hjulpet folk i det skjulte. Når han erfarer, at nogen har brug for hjælp, så gør han noget ved det.«

Ældste Hales nyder at slappe af med at dyrke sport, især golf. Han og Mary nyder også at være sammen med deres sønner, svigerdøtre og deres otte børnebørn.

Familien Hales har købt en gammel gård nær Bear Lake, hvor de elsker at tilbringe en weekend med hele familien. »Vi har lært betydningen af at tilbringe tid sammen med hvert enkelt barnebarn på tomandshånd,« siger ældste Hales. »Jeg tager dem med ud til fuglereservater, bondegårde, vandreture, gymnastikstævner eller sportsbegivenheder. Mary kan lide at læse med dem.«

Skønt ældste Hales nu er sund og rask, har han to gange haft problemer med hjertet. Ved generalkonferencen efter sit andet hjertetilfælde, sagde han: »Jeg er taknemlig for hver dag, jeg lever. Jeg har fået fornyet mit ønske om at ofre alt, hvad jeg er, og alt, hvad jeg ejer, som modydelse for alt det dejlige, der er sket i mit liv. Jeg føler en helt ny taknemlighed for alt og alle« (*Stjernen*, juli 1993, side 60).

Hvordan beskriver andre ældste Hales? »Omsorgsfuld,« siger hans svigerdatter Susan. »Han er ikke en fordømmende person. Han tilgiver og glemmer. Han ærer sine forældre og takker den dag i dag for, at de har indgydt ham høje standarder. Han går ikke på kompromis med disse standarder, han efterlever dem.«

Hans søn Stephen siger: »Han respekterer andres privatliv, og han forstår at bevare noget fortroligt. Han bestræber sig på at gøre det rette ud fra de rette motiver. Han har altid været et godt eksempel for mig.«

»Tålmodighed er et af hans største karaktertræk. Han er en meget tålmodig far,« siger hans søn David. »Han er en god forhandler i forretningslivet. Han forstår at tale med begge parter i en sag og få dem til at fokusere på problemet og målet.«

Ovenfor, til venstre: Ved områdekonferencen i Paris i Frankrig i 1979 sammen med (fra venstre mod højre) præsident N. Eldon Tanner, præsident Spencer W. Kimball, ældste Thomas S. Monson og ældste Charles Didier. **Ovenfor, til højre:** Ældste Hales (forreste række, tredje fra højre) ved en zonekonference i Nürnberg i München-missionen i Tyskland i april 1982. **Nedenfor:** Ældste Hales besøger en somalisk flygtningelejr i Kenya i 1993 (foto udlånt af Gary Porter).

Mary siger: »Der er overhovedet ingen svig i ham. Han har et rent hjerte og ønsker kun at gøre det rette.«

»Ældste Hales er udglattende,« siger en medarbejder. »Som leder lader han folk selv arbejde problemerne igennem. Og han respekterer sine præstedømmeledere. Når Det Første Præsidentskab taler, er han deres ydmyge tjener.«

»JEG ER DISCIPEL«

Torsdag den 7. april 1994 deltog præsident Ezra Taft Benson sammen med sine rådgivere, præsident Gordon B. Hinckley og præsident Thomas S. Monson, i ældste Hales' indsættelse som apostel i templet i Salt Lake City. Alle medlemmerne af De Tolvs Kvorum var til stede.

Som medlem af De Tolvs Kvorum er ældste Hales ligesom de andre apostle et særligt vidne om Kristus. Mottoet »Vend ærefuldt tilbage,« som inspirerede ældste Hales, da han var jagerpilot, har været et tema, der har været knyttet til hele hans tilværelse, hvadenten han sad til bestyrelsesmøde med andre ledere eller i børneværelset sammen med sine børn. Han er »vendt ærefuldt tilbage«, både når det gælder sit virke i Kirken og i styrkelsen af forholdet til sin hustru.

»Vi kom ned på jorden for at blive prøvet,« siger ældste Hales. »Ved at være lydige og holde ud til

enden kan vi en dag vende ærefuldt tilbage til vor himmelske Fader og hans Søn, Jesus Kristus. Jeg vil ikke lade muligheden for at bære mit vidnesbyrd gå fra mig. Som der står i 3 Nephi 5:13: 'Jeg er discipel af Jesus Kristus, Guds Søn. Jeg er blevet kaldet af ham for at forkynde ordet blandt hans folk, så de kunne have det evige liv.'« □

Seminar ved Donau

Marvin K. Gardner

FOTO: BRIAN K. KELLY OG MARVIN K. GARDNER

Du har nok hørt om Donau, den berømte flod, som løber gennem Midt- og Sydøsteuropa. Mange mennesker tænker på lyden af violiner i smukke byer langs den glitrende blå flods bredder, når de hører navnet.

I de sidste årtier er de toner dog forstummet i byen Dunaújváros i Ungarn ved bredden af Donau. Før 1949 var byen en lille landsby ved navn Dunapentele. Men så forvandlede den sovjetiske leder Josef Stalin landsbyen til en kommunistisk møn-

sterby. Han omdøbte den »Szta-linváros« (»Stalins By«), importerede tusinder af mennesker fra hele landet og skabte en arbejderby – fyldt med enorme fabrikker, som spyede sorte skyer op fra høje skorstene, og række efter række af grå betonboligblokke.

Byen blev indrettet til at være så effektiv og praktisk som muligt. Men skønheden manglede. Der blev ikke bygget en eneste kirke i Stalins mønsterby. Religionsfrihed, pressefrihed og forsamlingsfrihed eksisterede ikke. En hel generation voksede op uden

mulighed for at høre om Gud og hans forløsende Søn.

Men i de senere år er der sket forbløffende forandringer i Ungarn. I 1987 udtalte ældste Russell M. Nelson en apostolsk velsignelse over landet. I 1988 blev Kirken officielt anerkendt. I 1989 blev Ungarn et demokratisk land. I 1990 blev missionen i Budapest oprettet. Mormons Bog blev udgivet på ungarsk i 1991, og den første udgave af Kirkens tidsskrift på ungarsk udkom i juni 1993.

Mens der skete dramatiske omvæltninger overalt i hele landet, fandt der også forbløffende forandringer sted i »den kommunistiske mønsterby«. Efter Stalins død gav Sztálinváros' indbyggere byen et nyt navn: »Dunaújváros« (»Den Nye By ved Donau«). Den er stadig et industricentrum – men med demokratiets fødsel voksede en stemning

og en følelse af håb frem. Byens indbyggere nyder stadig frihedens sødme.

De første sidste dages hellige dåb fandt sted i Dunaújváros i 1989. I de seks år, der er gået siden dengang, er der kommet mange nye omvendte til. Nu er der 230 medlemmer og to grene af Kirken i Dunaújváros. Og nu høres der nye toner – de glade stemmer af unge sidste dages hellige, som opdager skønheden i evangeliet og glæden ved at dele det med andre.

I en by, der engang bar Stalins navn, drøfter grenspræsident Vácry Károly, ovenfor, evangeliet med seminarleverne. Perger Ildikó, til venstre, er nyomvendt. Horváth Attila, nedenfor, dobte sine forældre. Til højre: Für Mária, Vereckei Krisztina og Bozó Brigitta er blevet gode veninder i seminar.

SOM DE HELLIGE PÅ JOSEPHS TID

Den tyveårige Csapó András var et af de første medlemmer. (I Ungarn kommer efternavnet først og derefter fornavnet). Han blev døbt som 15-årig i 1989, er nu seminarlærer i 2. Gren og forbereder sig til at tage på fuldtidsmission.

Han byder sine 13 seminarlever velkommen, og anbringer deres stole omkring bordet, hvor deres slidte eksemplarer af Mormons Bog ligger parat. De synger »Jeg er Guds kære barn«. En unge pige indleder med bøn.

Eftersom Kirken er meget ny her, er de alle nyomvendte. Syv af eleverne har været medlemmer i to år, og fem af dem i knap et år. Tre af dem er det eneste medlem af deres familie, som har sluttet sig til Kirken. Fire har fået deres forældre med ind i Kirken.

Og alle medlemmernes liv er på en eller anden måde knyttet sammen. Flere af dem blev døbt, fordi en anden i klassen præsenterede dem for evangeliet. Som følge heraf hersker der en usædvanlig stemning af kærlighed og enighed, blandet med muntert drilleri og latter, omkring bordet.

Disse seminarlever nyder den samme ånd, som de hellige på Josephs tid må have nydt: Nyheden og skønheden ved evangeliet.

Oplevelsen af selv at erfare, at det er sandt, og derefter fortælle andre om det. Følelsen af at stå ved begyndelsen af noget vidunderligt, noget ophøjet, noget, som en dag vil opfylde hele jorden!

DEN NYFUNDNE GAVE

To af de unge piger i denne seminarklasse hedder Brigitta og er begge 16 år. »Jeg hørte om Kirken første gang fra min klassekammerat

»Til at begynde med troede jeg, at kun min veninde ville blive døbt,« siger hendes klassekammerat Seles Brigitta. »Jeg blev overrasket, da hele hendes familie sluttede sig til Kirken.«

Da en SDH-klassekammerat inviterede Horváth Attila på 16 med til et nadvermøde, syntes han straks om det. »Og da min ven fortalte mig, at Kirken var meget familiecentreret, blev jeg endnu mere interesseret.« I løbet af et par uger blev Attila døbt.

Seres Brigitta,« siger Bozó Brigitta. »Jeg begyndte at komme til nadvermøderne og fik en masse nye venner der. Da der så blev afholdt ungdomskonference, følte jeg, at det måtte jeg bare med til. Ved konferencen fik jeg for første gang en følelse af, at jeg måtte slutte mig til Kirken. Jeg blev døbt en uge senere.« To måneder efter Brigittas dåb blev hendes mor og hendes 15-årige bror László døbt. (Hendes far var død seks år tidligere). »Nu er vi alle tre – hele vores familie – medlemmer af Kirken. Det er vidunderligt!«

Tre måneder senere bad hans far om at få missionærlektionerne. »På det tidspunkt vidste jeg så meget om Kirken,« siger Attila, »at jeg kunne være med til at undervise min far. Den kundskab, som jeg havde fået gennem seminar, gjorde det muligt for mig at forklare skrifterne for ham. Men eftersom han røg og drak meget kaffe, havde jeg ikke den store tro på, at han ville blive døbt. Jeg blev forbløffet, da jeg så, hvordan han – med vor himmelske Faders hjælp – lagde alt det på hylden. To måneder senere døbte jeg min far!«

Og da min mor så, hvor lykkelige far og jeg var i Kirken, begyndte hun også at blive interesseret. Jeg døpte hende, tre måneder efter at jeg havde døbt min far! Næste dag var hele min familie i kirke og bar deres vidnesbyrd. Jeg skal slet ikke beskrive, hvad det betød for mig.«

STØTTER HINANDEN

Når de unge bliver omvendt til evangeliet, så styrker de hinanden.

Forrige sommer fandt Klein Kinga på 19 og et andet ungt medlem af Kirken arbejde langt fra deres hjem. »Der var ikke andre medlemmer af Kirken der. Kun os to og verden,« fortæller hun. »Vi mødte megen modgang. Når vi kom hjem om aftenen, bad vi altid sammen, læste i Mormons Bog sammen og ventede på breve fra vores venner i Kirken her i Dunaújváros. Det var det, der hjalp os gennem den svære tid.«

Balaton Gábor og Borsos Péter, der begge er 18, havde en lignende oplevelse, da de arbejdede langt hjem-

mefra. »Alle andre røg, drak, bandede og havde andre uværdige vaner. I begyndelsen var det meget svært,« siger Gábor. »Men så fandt vi et sted, hvor vi kunne bede sammen hver dag. Det var en stor hjælp.«

En eftermiddag var Vereckei Krisztina på 16 alene hjemme. »Jeg elsker at føle Helligånden, at føle, at Kirken er sand,« siger hun. »Men den dag følte jeg det ikke, og jeg savnede den følelse.« Hun begyndte at lytte til Kirkens musik, læse i Mormons Bog og bede. Men af en eller anden grund følte hun ikke Ånden.

»Jeg gik hen og besøgte min veninde Seles Brigitta,« fortæller hun. »Jeg bad hende om at gå en tur med mig. Mens vi gik, talte vi om vor himmelske Fader og Jesus Kristus. Uden at tænke over det bar jeg mit vidnesbyrd for hende, og hun bar sit for mig. Vi sad på en bænk nede i byen i to-tre timer og bar vidnesbyrd for hinanden. Som vi sad der, mens masser af mennesker gik forbi, forestillede vi os, at Gud så ned på os og var stolt af os, fordi vi talte om ham. Jeg følte Helligånden, og jeg fornemmede, at mit vidnesbyrd var blevet styrket. Jeg følte mig meget lykkelig bagefter.«

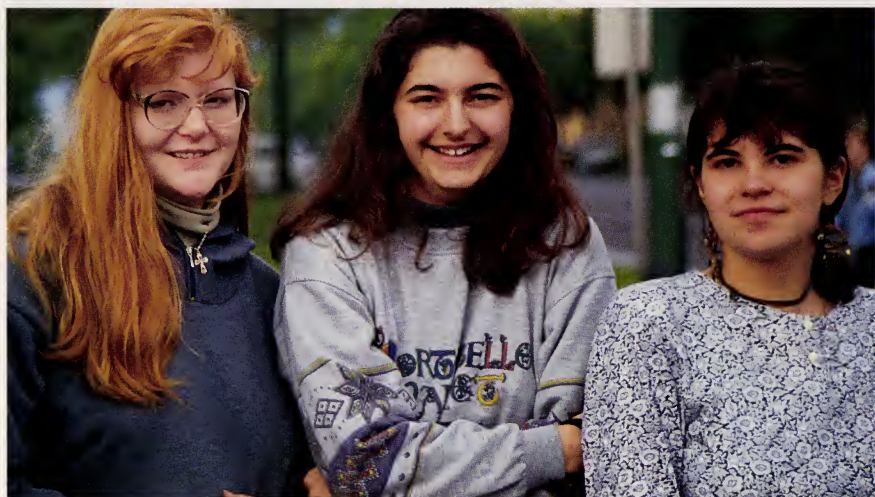
»INGEN KUNNE SOVE«

En af milepælene i Kirkens korte historie i Ungarn var den ungdomskonference, som blev afholdt i

Budapest i sommeren 1993. Næsten 200 unge sidste dages hellige mænd og kvinder kom dertil fra hele Ungarn. Der var talentaftener, sportsaktiviteter og workshops. Men højdepunktet var det fire timer lange vidnesbyrds møde.

»Man kan slet ikke forklare, hvor smukke de vidnesbyrd var,« siger Valkai Nikoletta på 18. »Alle græd. Helligånden var til stede. Bagefter kunne ingen af os sove. Næste morgen havde vi slet ikke lyst til at tage hjem. Vi sluttede konferencen med en bøn og var kede af, at den nu var forbi. Men samtidig var vi meget lykkelige. Vi følte os så tæt knyttet til hinanden, at vi sang i bussen helle vejen hjem til Donaújváros. Helligånden var til stede, mens vi sang.«

Seminar byder regelmæssigt på den slags oplevelser, som styrker vidnesbyrdet og fællesskabet. »Der er to grunde til, at jeg synes, at seminar er et vigtigt program,« siger Borsos Éva. »For det første, hvis man forbereder sig til seminar, er man nødt til regelmæssigt at læse i Mormons Bog. Og det er godt. For det andet giver seminar os mulighed for at være sammen. De unge i vores gren er stærke og har et godt sammenhold. Og det kan vi takke seminar for. Når vi bærer vidnesbyrd for hinanden – og det gør vi tit – er det dejligt. For en uge siden holdt vi vidnesbyrds møde i seminarklassen, og Ånden var meget stærk. Jeg havde den sam-

Efter at de ungarske
seminarelever, som Somodi
Zsuzsanna, Valkai Nikolettta og
Klein Kinga, ovenfor, og Borsos
Éva, nedenfor, har set
skønheden i evangeliet, deler de
det ivrigt med andre.
Tve-årige Csapó András,
til venstre, er seminarlærer.

me følelse, som jeg havde haft til
ungdomskonferencen. Det styrker
mig meget.«

•TEMPLET HAVDE
INDET TAG!•
.....

Andre milepæle var turene til tem-
plet i Freiberg i Tyskland, hvor man
udførte dåb for de døde i april og au-
gust 1994. Unge sidste dages hellige
fra hele Ungarn klemte sig sammen i
busserne for at foretage den 22 timer
lange rejse. Og de vendte tilbage
med en mission: At fortælle andre
om det, så alle kunne får del i stærke
og smukke oplevelse.

»Jeg ved ikke, hvem det var, vi
blev døbt for, eller hvornår de havde
levet,« siger Somodi Zsuzsanna på
18. »Nogenlunde halvvejs inde i or-
dinansen følte jeg pludselig Ånden.
Jeg fornemmede, at det menneske
havde taget mod evangeliet i ånde-

verdenen og ventet på, at en eller
anden skulle blive døbt i hendes
navn. Jeg har ikke, hverken før eller
siden, oplevet sådan en vidunderlig
følelse.«

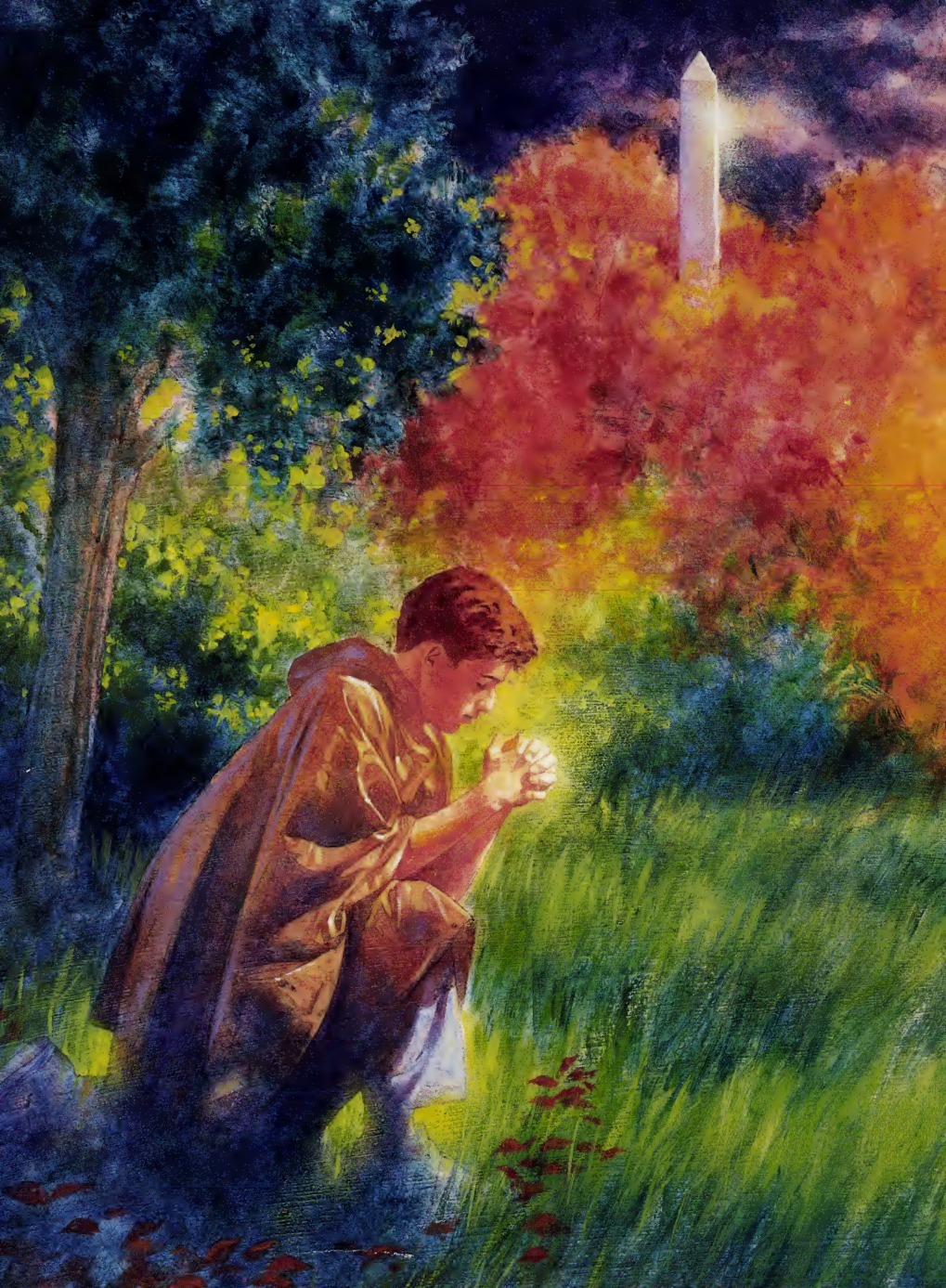
»Da jeg var inde i templet,«
fortæller Borsos Péter på 18, »havde
jeg en fornemmelse af, at der ikke
var noget tag på templet. At der var
direkte forbindelse til himlen!«

•AT VIDE, AT VOR HIMMELSK
FADER ELSKER OS•
.....

At opdage skønheden. At glæde sig
over den nyfundne gave. At dele den
med andre.

»Der findes ikke skønnere følelse,
siger Vereckeai Krisztina på 16, »end
at vide, at vor himmelske Fader el-
sker os.«

Disse ungarske seminarelever, som
synger nye toner i deres by ved
Donau, har den vished. □

JEG MÅTTE PRØVE

David Hersam

Vi sad og krøb sammen på den våde plæne foran Joseph Smith-monumentet i Sharon i Vermont, profetens fødested. Iført regnslag i et forgæves forsøg på at holde os tørre, sad vi nu og spidsede ører for at høre vores leders stemme gennem regnens plasken. Om et øjeblik skulle vi i gang med vores sidste aktivitet: En stille stund alene i skoven, hvor vi skulle meditere og ransage vores liv.

Jeg var meget begejstret for ideen. Noget før havde en taler fortalt os historien om David O. McKay, der modtog sin patriarkalske velsignelse. David, som var 13 år, da han modtog velsignelsen, var på det tidspunkt glaskuglespillets mester. Efter velsignelsen fortalte patriarken David, at han havde vigtigere ting at tage sig til end at spille med glaskugler. Jeg følte også, at tiden nu var inde for mig til at »lægge mine glaskugler væk« og beslutte mig til, hvad jeg ville bruge mit liv til. For at træffe den beslutning var det vigtig at vide, om Kirken virkelig var sand. Jeg besluttede at bede til vor himmelske Fader.

Hele verden syntes at blive stille, da jeg trådte ind i skoven. Med regnslaget godt trukket sammen om mig for at holde regnen ude fandt jeg et sted, hvor jeg kunne være alene og synge nogle salmer. Derefter læste jeg i skrifterne en tid. Da jeg følte mig rede, knælede jeg ned for at bede.

Jeg glædede mig til at bede, men jeg var også nervøs. Jeg havde følt Ånden før – til faste- og vidnesbyrdsmoder, og da jeg havde modtaget et vidnesbyrd om Mormons Bog – men jeg kunne ikke rigtig påstå, at jeg

vidste, at Kirken var sand. Sæt nu der slet ikke skete noget, når jeg bad. Sæt nu, at det eneste, jeg fik ud af at knæle og bede her i skoven, var at blive dyngvåd.

Men jeg besluttede mig for, at jeg måtte gøre forsøget. Så jeg knælede ned i de fugtige blade og bøjede hovedet i bøn. Jeg talte med hviskende stemme, fordi jeg var bange for, at der skulle være nogen, der lyttede. Jeg bad ganske enkelt om at få at vide, om jeg virkelig var medlem af Herrens sande Kirke. Jeg afsluttede min bøn og blev liggende på knæ, mens jeg ventede på et svar.

Til at begynde med fik jeg det indtryk, at jeg allerede vidste, at Kirken var sand. Men jeg mente, at det måtte være mine egne tanker, så jeg bad igen.

»Du ved det jo allerede,« lød svaret igen, og samtidig fornemmede jeg en varm og rolig følelse fra Ånden, der fyldte mig med fred og glæde.

Mit hjerte hamrede, og jeg kunne ikke lade være med at smile bredt. Jeg indså, at jeg gennem seminar og mit eget personlige studium havde opbygget mit vidnesbyrd, skridt for skridt, linje på linje, men så langsomt, at jeg ikke var klar over, at jeg havde det.

Jeg havde et vidnesbyrd om Kirken, og nu kunne jeg skubbe alt det, der ikke havde betydning, til side og arbejde på min åndelige vækst. Jeg følte mig så lettet, glad og taknemlig over personligt at vide, at Kirken var sand. Stadig knælende bøjede jeg atter hovedet og takkede i bøn min himmelske Fader, fordi han havde givet mig vished om det, jeg allerede vidste uden at være klar over det. □

TIL DIN ORIENTERING

FØLG FRELSEREN

Jesus Kristus er Guds Søn, din Frelser og Forløser. Gennem forsoningen tilbyder han dig evigt liv og giver dig mulighed for at vende tilbage til din himmelske Fader. Han opfordrer dig til at lade ham være dit eksempel og gennem ham lære om Faderen.

»Og dette er det evige liv, at de kender dig, den eneste sande Gud, og ham, du har udsendt, Jesus Kristus« (Joh 17:3).

Når din tro på Jesus Kristus og vor himmelske Fader vokser, vil også din glæde og tilfredshed vokse. □

DETALJE FRA KRISTUS OG DEN RIGE UNGE MAND, AF HENRICH HOFMANN

TIL GENGÆLD

Fordi vor himmelske Fader elsker os højt, gav han sin Søn som Frelser for os. Han har også givet os mange andre gaver og velsignelser. Men hvor meget er givet, skal der kræves meget (se L&P 82:3). Vi kan vise vores taknemlighed ved ærbødighed og lydighed.

Han har givet os den verden, vi lever i.

Til gengæld bør vi respektere og bevare den.

Han har givet os vore familier.

Til gengæld kan vi gøre vores bedste for at støtte dem og opmuntre til harmoni og enighed.

Han har givet os vore materielle goder.

Til gengæld

kan vi takke ham dagligt, trofast betale vores tiende og dele med de trængende.

Han har givet os skrifterne.

Til gengæld bør vi flittigt studere »livets ord« (se L&P 84:85).

Han har givet os nutidig åbenbaring.

Til gengæld kan vi lytte til de levende profeter og følge deres råd.

Han har givet os Helligånden til at trøste os og føre os til sandheden.

Til gengæld kan vi lytte til og følge den stille, sagte røst.

Han har givet os sin kærlighed.

Til gengæld kan vi elske ham og hinanden.

Han har givet os sin Kirke.

Til gengæld kan vi tilbede ham hver uge og styrke vores og andres tro.

Han har givet os

præstedømmet, et helligt tillidshverv.

Til gengæld bør vi ære det.

Han har givet os templer. Han åbner sit hus for os, så vi kan udføre meget hellige og frelsende ordinanser for os selv og andre.

Til gengæld skal vi vise templerne respekt, besøge dem ofte og sørge for at der bliver udført tempelordinanser.

Han har givet os forsoningen, sin største gave. Frelseren betalte for vores synder og gjorde det muligt for alle at opstå. Han gjorde det også muligt for os at blive ophøjet, hvis vi er værdige til det.

Til gengæld skal vi udvise tro, omvende os, blive døbt, modtage Helligåndsgaven og holde ud til enden. □

KRISTI INDTØG I JERUSALEM I TRILJAF AF DEL PARSON
KOPIERET AF GRANT ROWNEY CLAWSON

JESU SIDSTE DAGE

Anne Woodbury Moore

Den sidste uge i Jesu liv var fyldt med vigtige begivenheder. Gennemgå påskeberetningen i Det Nye Testaments fire evangelier (Matthæus 26-28; Markus 14-16; Lukas 22-24 og Johannes 18-20). Udfyld felterne ud for hver dag med numrene på de begivenheder, de fandt sted på den dag – i den rigtige rækkefølge.

Lørdag: Salvelses dag _____

Søndag: Popularitetens dag _____

Mandag: Myndighedens dag _____

Tirsdag: Konfliktens dag _____

Onsdag: Hviledag _____

Torsdag: Fællesskabets dag _____,

Fredag: Lidelsens dag _____,

_____, _____, _____, _____,

_____, _____, _____, _____,

_____, _____

Lørdag: Tavsuhedens dag _____

Søndag: Triumfens dag _____

- Der er mørke i hele landet i tre timer.
- Ved solopgang dømmes Jesus officielt af Kajfas og det jødiske råd.
- Maria salver Jesus i Betania.
- Jesus dør.
- Jesus bliver iført tornekrone og hånet.
- Jesus forbander det gølge figentræ og renser templet.
- Der sættes vagter ved graven.
- Pilatus sender Jesus til Herodes.
- Jesus indtager det sidste måltid sammen med sine apostle.
- Jesus bliver stukket i siden med et spyd.
- Simon fra Kyrene hjælper Jesus med at bære korset til Golgata.
- Jesus rider i triumf ind i Jerusalem.
- Jesus tilbringer formentlig en afslappet dag sammen med sine venner i Betania.
- Jesus begravnes i Josef af Arimateas grav.
- Jesus bliver ført til den romerske statholder Pontius Pilatus omkring kl. 6.00.
- Jesus beder i Getsemane Have.
- Jesus opstår sejrrigt fra de døde.
- Soldaterne deler Jesu klædning.
- Jesus underviser i templet og på Oliebjerget.
- Herodes sender Jesus tilbage til Pilatus, som løslader Barabbas og lader Jesus korsfæste.
- Ved midnatstid forræder Judas Jesus med et kys, og Jesus bliver pågrebet af ypperstepresterne, de skriftekloge og de ældste.

Lørdag: 7; Søndag: 17.

Fredag: 2, 15, 8, 20, 5, 11, 18, 1, 4, 10, 14;

Tirsdag: 19; Onsdag: 13; Torsdag: 9, 16, 21;

Lørdag: 3; Søndag: 12; Mandag: 6.

Svar:

PÅMINDELSER OM KRISTUS

»Alt er skabt til at bære vidnesbyrd om mig« (Moses 6:63). Meget, både i skrifterne og i vores dagligdag, symboliserer Kristus og hans offer. Prøv at se, om du kan finde ud af, hvad disse billeder har med ham at gøre.

Svar:

1. Dåben symboliserer, blandt andet, Jesu Kristi død og opstandelse. Og når vi bliver døbt, lover vi at begynde et nyt liv, hvor vi følger ham (Rom 6:3-4).
2. Nadverens brød og vand repræsenterer Kristi legeme og blod og minder os om hans forsoning for vore synder. Når vi modtager nadveren, forny vi også de pagter, som vi indgik med ham ved dåben (Moroni 4:3; 5:2).
3. Den kobberslange, som Moses oprejste i ørkenen og som helbredte alle, der ville se på den, viser os, at vi skal se hen til Kristus for at opnå syndsforladelse (Joh 3:14-15; Helaman 8:14-15; Alma 33:19-22).
4. De tre dage, som Jonas tilbragte i bugen på »den store fisk,« skal minde os om de tre dage mellem

- Kristi død og opstandelse (Jon 1:17; Mark 9:31).
5. Jesus er kendt som Guds Lam. Og de dyrefre, som israelitterne bragte under moseloven – hjordens førstefødte, lydfri hanner – repræsenterer vor himmelske Faders ofring af sin Søn (2 Mos 12:5; Moses 5:7).
 6. Den manna, som israelitterne fik, belærer os om, at vi ikke skal leve af brød alene, men af Kristi ord, han, som er »livets brød« (5 Mos 8:3; Joh 6:35).
 7. Mange profeter sammenligner Kristus med en klippe eller sten som i »vor frelses hovedhjørnesten.« Alle bygninger har en hjørnesten, og Kristus er vor Kirkes og vores tros hjørnesten (Ef 2:20).
 8. Ligesom Liahona førte Lehi og hans familie til det forjættede

land, vil Kristi ord føre os til et forjættet land (1 Nephi 16:10, 26-29).

9. Ved at helligholde sabbatten om søndagen mindes vi, at Kristus opstod på den første dag i ugen, og vi helliger denne dag til ham (Joh 20:1; L&P 59:9-10).
10. Lys minder os om, at Frelseren er »verdens lys« (Joh 9:5).
11. Vandet fortæller os, at Kristus er som det levende vand, »der vælder op til evigt liv« (L&P 63:23).
12. Kristus benyttede en brudgom til at repræsentere sig i lignelsen om de ti brudejomfruer. Herren talte om vigtigheden af at berede sig på den dag, hvor han vender tilbage (Matt 25:1-13). □

E T L Y D H

MODELFOTO:
WELDEN ANDERSEN

Ø R T Ø R E

Jeg lærte min søn langt bedre at kende ved at lytte til ham i en halv time, end jeg havde gjort ved at prædike for ham i årevis.

Ted Hindmarsh

Som han sad der og stirrede tvært ned i gulvet, mens han kæmpede med sin vrede, følte jeg med ham i mit hjerte. Han prøvede lige så ihærdigt som jeg på at fortælle, hvad han følte, men det syntes ikke at lykkes for nogen af os.

Jeg tænkte, at hvis jeg knugede ham ind til mig, sådan som jeg gjorde, da han var lille, ville han måske forstå min kærlighed og omsorg. Men min 16-årige søn følte sig pinligt berørt af den slags udtryk for ømhed, især fra sin far.

»Jeg klarer det aldrig,« sukkede han. »Du har alt for høje forventninger til mig. Jeg er bare ikke god nok.«

»Det passer ikke,« sagde jeg. Jeg hævdede stemmen, mens jeg tænkte tilbage på den usikkerhed, jeg havde følt som ung. »Da jeg var på din alder ...«

»Du forstår det ikke, far,« afbrød han mig. »Jeg tror aldrig, at du vil kunne forstå det!«

Selvfølge forstod jeg ham! Mit hjerte svulmede af det ting, jeg så gerne ville fortælle ham. De belæringer jeg gerne ville give ham. Han var urimelig nu. Så gammel var jeg trods alt heller ikke. Og det var ikke så længe siden, at jeg havde været i hans sted.

Hvor mange gange havde jeg ikke fortalt ham oprigtigt om mine egne frustrationer som ung? Hvor mange gode skriftsteder havde jeg ikke citeret for ham? Hvor ofte havde jeg ikke givet mig tid til at øse af de gode råd, som erfaringen havde givet mig?

Hvis han dog bare ville høre på mig, så ville han indse, at jeg vidste, hvad jeg talte om. Men jeg kunne ikke få ham til at forstå, fordi jeg ikke kunne få ham til at høre på mig. Da han pludselig rejste sig for at gå, kaldte jeg ham tilbage.

»Hvorfor vil du aldrig høre på mig, min dreng?« spurgte jeg.

For første gang i løbet af vores skænderi, så han direkte på mig. Hans blik rystede mig, men ikke nær så meget som hans svar.

»Jeg bestiller ikke andet end at høre på dig, far. Men jeg vil spørge dig om, hvorfor du aldrig hører på mig!«

Til at begynde med overraskede og sårede hans spørgsmål mig. Jeg havde måske nok forventet, at det var ham, der skulle lytte, men hvad var der galt i det? Jeg var trods alt hans far.

Som jeg sad der, indså jeg pludselig, at det min søn sagde, var sandt. Jeg havde talt og prædikeret, hvor jeg burde have lyttet. Min omsorg for ham var rimelig nok, men det var den måde, jeg udtrykte den på, ikke.

I løbet af de næste par dage indså jeg, at jeg havde været stolt af den visdom, som jeg så gerne ville dele med ham, men jeg havde ikke lært vigtigheden af at lytte. Jeg havde uden at ville det vist min søn, at mine erfaringer og tanker var vigtigere end hans. Jeg vandede mig ved min egen ufølsomhed.

Min søn var ikke det eneste menneske, jeg ikke havde lyttet til. Jeg havde heller ikke lyttet til Herrens salvede, som havde rådet forældre til at »tilbringe meget tid med at lytte, ikke kun med at fortælle. Denne lytten bør ske med et åbent sind og hjerte. Når børn føler, at de kan tale frit om deres følelser, problemer og præstationer, kan der udvikle sig et vidunderligt forhold mellem foræl-

dre og børn« (Ben B. Banks, *Stjernen*, januar 1994, side 28).

Jeg indså, at jeg ikke kunne gøre mig forhåbninger om at forstå min søn, hvis jeg fortsatte med udelukkende at se på ham fra min synsvinkel. Og jeg kunne ikke forstå hans synsvinkel uden oprigtigt at lytte til ham såvel som til Ånden – med både ører og hjerte.

Jeg erkendte, at det at lytte er en måde at vise kærlighed på. Det er en af de måder, hvorpå vi kan udtrykke ømhed for vores børn, selv når de er for gamle til, at vi kan vugge dem i vores arme. Når vi lytter, udviser vi også respekt og kærlighed.

Efter alvorlige overvejelser og omvendelse, forsøgte jeg igen.

»Har du tid til at tale med mig?« spurgte jeg min søn. »Jeg vil gerne have en chance til.«

»Er det nødvendigt, far? Jeg ved godt, at du vil mig det bedste, men jeg vil helst være fri.«

»Jeg vil gerne bytte rollerne om denne gang,« sagde jeg. »Hvad om du taler, og jeg lytter? Jeg forstår godt din mistro, men jeg vil kun give dig gode råd, hvis du selv beder om det.«

Hans smil var en dejlig modsætning til det blik, han havde sendt mig et par dage før. Til en forandring lyttede jeg. Et par gange måtte jeg tage mig selv i nakken for ikke at sige noget, men jeg lærte min søn bedre at kende ved at lytte til ham i en halv time, end jeg havde gjort ved at prædike for ham i årevis.

Den samtale blev den første af mange åbenhjertige samtaler. Jeg tror, vi kan tale om stort set hvad som helst nu. Vi er ikke altid enige. Men ved at lytte til hinanden, har vi lært at forstå hinanden og undgå nogle af de faldgruber, som kendetegnede vores tidligere samtaler.

Paulus sagde, at villighed til at tale sammen er en del af »en god grundvold for den kommende tid« (1 Tim 6:18-19). Det er ikke altid let at lytte med ører og hjerte, men det er altid vigtigt – især for familiemedlemmer, som trænger til et knus. □

Ecce homo, Antoniò Ciseri, Scala/Art Resource, New York

Efter at være blevet anklaget for undergrovendes virksomhed af ypperstepræsterne blev Jesus ført frem for Pilatus, den romerske statholder i Judæa, som ikke fandt ham skyldig. Pilatus, der var bange for at dømme Jesus uretmæssigt, lod ham fremsætte for Herod, så die Kordele og behættede Jesus fiddle item med tornekronen og porpurstøppen på. Pilatus sagde til dem: "Se, her er manden!" (Se Joh 19:1-5).

I en ungarsk by, som
engang bar Josef Stalins
navn, finder disse
seminarelever evangeliets
skønhed, som de glæder sig
over og deler med andre.
(Se "Seminar ved Donau,"
side 34).